

Anul CI
(101)
SERIE NOUĂ

BISERICA ȘI ȘCOALA

PUBLICAȚIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ARADULUI

Fondat 1877
Nr. 1
Ianuarie 2020

Cuvântul rostit de Patriarhul României la Proclamarea Anului Omagial și Comemorativ 2020

Cuvântul Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, rostit în Catedrala Patriarhală, cu prilejul proclamării anului 2020 drept **Anul Omagial al Pastorației Părinților și Copiilor și Anul Comemorativ al Filantropilor Ortodocși Români**, miercuri, 01 ianuarie 2020.

Mesaj la proclamarea Anului omagial și comemorativ 2020

Declaraarea anului 2020 ca „Anul omagial al pastorației părinților și copiilor” urmărește evidențierea reperelor biblice și patristice privitoare la pastorația părinților și copiilor, precum și sublinierea rolului educației creștine în societatea contemporană. Icoana emblematică a Anului omagial 2020 este icoana Sfântilor Părinți Ioachim și Ana și a fiecei lor Fecioara Maria.

Familia a ocupat întotdeauna un loc central în învățătura creștină, reprezentând cadrul intim cel mai de preț pentru cultivarea iubirii conjugale, părintești, filiale și frățești. Familia este binecuvântare și icoană a iubirii lui Dumnezeu pentru umanitate, un spațiu sacru al lucrării harului Preasfintei Treimi orientat spre viață și iubire eternă.

În familie, relația părinți-copii se înțelege mai ales din perspectiva relației omului cu Dumnezeu. Copiii nu se nasc doar pentru o viață terestră, ci se nasc și ca să poată deveni, prin Botez, fii ai lui Dumnezeu după har (cf. Ioan 1, 12-13) și să dobândească viața veșnică din Împărăția Preasfintei Treimi, prin credință și fapte bune.

În societatea contemporană, familia creștină trăiește într-o lume indiferentă

sau confuză din punct de vedere spiritual, fiind confruntată adeseori cu multiple provocări și crize precum sărăcia, migrația, șomajul, alcoolismul, drogurile, depresia, divorțul și nesiguranța zilei de mâine.

Astăzi, când ni se propun „modele” străine de valorile creștine, este necesar să fie afirmate cu tărie sfințenia căsătoriei, solidaritatea în familie și între familii, demnitatea maternității, a paternității, a filiației și a fraternității, ca daruri ale iubirii lui Dumnezeu, ce trebuie cultivate în comuniune de iubire și coresponsabilitate.

Cunoscând provocările actuale la adresa familiei creștine, preoții ortodocși sunt îndemnați să încurajeze și să susțină familiile care duc o viață creștină autentică, să sprijine material și spiritual familiile numeroase, pe cele monoparentale sau aflate în situații dificile, să încurajeze enoriașii să contribuie la sprijinirea familiilor sărace, precum și la educația religioasă-morală a copiilor din comunitate.

De asemenea, nașii de Botez și de Cununie au nevoie de îndrumare duhovnicească pentru a înțelege cât de mare este demnitatea și responsabilitatea de a fi părinți spirituali pentru copiii botezați și pentru familiile creștine nou întemeiate, pentru ca toți să sporească în credință și în fapte bune.

Totodată, parohiile din Patriarhia Română sunt chemate să intensifice implementarea proiectelor educaționale și catehetice multiple, precum: *Hristos împărtășii copiilor*, *Alege școala!*, *Școala de duminică*, *Calea mântuirii*, *Cateheze pentru viață și altele.*

În același timp, proclamarea anului 2020 drept „An comemorativ al

filantropilor ortodocși români” are ca scop identificarea și promovarea exemplului celor care, de-a lungul timpului, au susținut spiritual și material activitatea social-filantropică a Bisericii Ortodoxe Române, precum și evidențierea rolului filantropiei creștine astăzi ca lucrare pastoral-misionară a Bisericii.

Sfânta Evanghelie și Tradiția Bisericii subliniază importanța legăturii dintre viața spirituală și activitatea socială a omului, dintre rugăcune și acțiune, dintre evlavie și dărnicie, dintre Liturghie și Filantropie.

Trăim astăzi într-o lume în care individualismul materialist își face simțită tot mai mult prezența și oamenii caută mai mult bogăția materială trecătoare decât bogăția spirituală a credinței și a generozității sau a dărnicii.

De-a lungul istoriei, Biserica Ortodoxă Română a desăfurat o bogată lucrare de asistență socială și filantropică, citorind multe așezăminte sociale, med-

icale și educaționale, cămine pentru copii, cămine pentru bătrâni, cantine pentru săraci ș.a.

Astăzi, Biserica Ortodoxă Română contribuie în mod sistematic și substanțial la alinarea suferințelor oamenilor, atât prin lucrarea liturgică, duhovnicească și pastorală, cât și prin lucrarea de asistență socială și filantropică. Biserica noastră sprijină în prezent numeroase categorii de persoane defavorizate, și anume: oamenii bolnavi, copii proveniți din familii sărace și fără posibilități de întreținere sau cu părinți aflați la muncă în alte țări, oameni vârstnici singuri abandonati de familiile lor, tineri victime ale traficului de persoane și victime ale violenței familiale, persoane cu dizabilități, consumatori de droguri sau alte tipuri de dependente, șomeri și alții.

La toate acestea se adaugă asistența religioasă în unitățile militare, penitenciare, spitale și așezăminte sociale. *Diagrama așezămintelor social-filantropice*

organizate sub coordonarea Bisericii Ortodoxe Române cuprind cantine sociale, unități medicale, centre de zi pentru copii, centre de zi și rezidențiale pentru vârstnici, birouri de asistență socială și centre comunitare, centre de tip familial, grădinițe sociale și afterschool, locuințe protejate, centre de informare, de consiliere și centre de resurse, instituții de învățământ pentru adulți, centre de urgență, campusuri sau tabere, centre educaționale și altele.

Opera social-filantropică a Bisericii este inspirată din lucrarea filantropică, vindecătoare, sfințitoare și mântuitoare a Domnului nostru Iisus Hristos și are, totodată, o profundă dimensiune pastorală, exprimând o credință lucrătoare prin iubire dărnice și contribuind la cultivarea comuniunii cu Dumnezeu și cu semenii, adică la dezvoltarea unei culturi a generozității.

Veșnică să le fie pomenirea tuturor filantropilor ortodocși români care au adus mângâiere și prețuire celor aflați în suferință, le-au redat speranță și au cultivat demnitatea lor. Urmând pilda înaintașilor dărnici, îi îndemnăm pe toți preoții ortodocși de astăzi să fie predicatori ai filantropiei în comunitate și părinți milostivi ai celor aflați în nevoie.

Totodată, exprimăm recunoștință și prețuire față de toți cei care sprijină activitățile pastorale, educaționale și social-filantropice ale Bisericii Ortodoxe Române și față de toți ortodocșii români milostivi. Îi îndemnăm pe toți să continue cu multă răvnă și bucurie lucrarea lor, spre slava Preasfintei Treimi și spre binele poporului român.

† Daniel
Patriarhul
Bisericii Ortodoxe Române

Anul pastorației părinților și copiilor și comemorării filantropilor ortodocși români

Hotărârea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române privind declararea anului 2020 ca „An omagial al pastorației părinților și copiilor” și „Anul comemorativ al filantropilor ortodocși români”, adresată ierarhilor și eparhiilor ortodoxe române din țară și străinătate.

Cu dragoste în Hristos, Vă aducem la cunoștință că Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în ședința sa de lucru din 25 octombrie 2018, a examinat referatul Cancelariei Sfântului Sinod în legătură cu declararea anului 2020 ca „Anul omagial al pastorației părinților și copiilor” și „Anul comemorativ al filantropilor ortodocși români”.

În referat s-a precizat că inițiativa declarării anului 2020 ca „Anul omagial al pastorației părinților și copiilor” și „Anul comemorativ al filantropilor ortodocși români” aparține Preafericitului Părinte Patriarh Daniel.

În acest sens, s-a menționat că, prin inițiativa mai sus-amintită, se au în vedere următoarele obiective principale: pregătirea din timp a evenimentelor care se vor desfășura în cursul anului omagial și comemorativ 2020 prin studii, articole, cărți de reflecție și manifestări cu caracter liturgic, duhovnicesc, cultural-educativ, social-filantropic și teologic-ști-

ințific la toate nivelurile, organizarea de congrese, colocvii, seminarii, conferințe administrative preoțești și cercuiri pastorale cu tema „Anul omagial al pastorației părinților și copiilor” și „Anul comemorativ al filantropilor ortodocși români”; evidențierea temelor și a activităților prin mijloacele media ale Bisericii Ortodoxe Române; evaluarea, la încheierea anului, a modului de aducere la îndeplinire în eparhii a programului-cadru de celebrare a celor două teme propuse pentru anul 2020.

Propunerea de a declara anul 2020 ca An omagial al pastorației părinților și copiilor are ca scop promovarea reperelor biblice și patristice privitoare la pastorația părinților și copiilor și a modelului creștin de familie, precum și sublinierea rolului pedagogic creștin în societatea contemporană.

Propunerea de a declara anul 2020 ca Anul comemorativ al filantropilor ortodocși români are ca scop identificarea și prețuirea celor care de-a lungul timpului s-au implicat în activitatea

social-filantropică a Bisericii Ortodoxe Române, precum și evidențierea rolului filantropiei creștine ca o coordonată principală a activității Bisericii.

În vederea materializării inițiativei prezentate mai sus, Cancelaria Sfântului Sinod, cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, a întocmit următorul program-cadru (liturgic, cultural și mediatic) intitulat „2020 - Anul omagial al pastorației părinților și copiilor și Anul comemorativ al filantropilor ortodocși români” în Patriarhia Română.

I. În primul semestru al anului va fi tratată tema: „Anul omagial al pastorației părinților și copiilor”, care va fi prezentată astfel:

1. Pastorația părinților și copiilor - repere scripturistice:

- Viața familiei creștine în lumina Sfintei Scripturi;
- Repere biblice cu privire la pastorația părinților și a copiilor, în special în Noul Testament;
- Mântuirii lui Iisus Hristos binecuvântează copiii: pastorația copiilor și îndemnuri scripturistice cu privire la această activitate;
- Temeiuri scripturistice cu privire la educația copiilor: pregătirea acestora pen-

tru viață și pentru Împărăția lui Dumnezeu;

e. Relația dintre părinți și copii reflectată în cărțile Sfintei Scripturi: între responsabilitate, libertate de manifestare și asumare a faptelor propprii;

f. Iubirea milostivă a Domnului nostru Iisus Hristos: model de relaționare a părinților cu copiii.

2. Pastorația părinților și copiilor - repere patristice:

a. Responsabilitățile creștine ale părinților și ale copiilor în scrierile Sfinților Părinți și ale scriitorilor bisericesti;

b. Pastorația părinților și importanța acesteia în educația și creșterea copiilor: învățături și îndemnuri patristice;

c. Pastorația copiilor în scrierile lui Clement Alexandrinul, ale Sfântului Vasile cel Mare și ale Sfântului Ioan Gură de Aur;

d. Pedagogia creștină în societatea contemporană;

e. Rolul pedagogic al dragostei creștine și importanța acestei virtuți în formarea părinților, respectiv în creșterea și educarea copiilor;

f. Modelul patristic al familiei creștine: pilde creștine de părinți și de copii.

Continuare în pagina 2

Anul pastorației părinților și copiilor și comemorării filantropilor ortodocși români

Urmare din pagina 1

3. Pastorația părinților și a copiilor în societatea contemporană: între tradiție și asumare:

- Tradiție și nouitate în pastorația părinților și copiilor;
- Implicații sociale ale pastorației creștine a părinților și copiilor;
- Păstrarea identității creștine a familiei și dezvoltarea caracterului religios al copilului;
- Metode pastorale de prevenire și combatere a ideologiilor secularist-atheiste și a implicațiilor lor asupra familiei creștine;
- Rolul Familiei, Bisericii și al Școlii în pastorația copiilor;
- Necesitatea intensificării pastorației părinților și a copiilor în societatea contemporană.

4. Pastorația tinerilor:

- Tinerii și tineretea în Sfânta Scriptură;
- Modele patristice pentru tinerii de astăzi;
- Tinerii - prezentul și viitorul Bisericii noastre;
- Implicarea tinerilor în activitățile parohiale: bucurie eclezială și șansă de întinerire și revigorare spirituală a misiunii Bisericii;
- Familia, Biserica și Școala - factori decisivi pentru educația și formarea tinerilor creștini.

5. Pastorația părinților și a copiilor în Biserica Ortodoxă Română:

- Pastorația părinților și copiilor în principalele momente ale vieții creștine (botez, spovedanie, cununie, maslu, înmormântare etc.);
- Preotul duhovnic și rolul lui în pastorația părinților și a copiilor;
- Pregătirea catehetică a tinerilor pentru căsătorie și pentru viața de familie;

- Catehizarea părinților în spiritul valorilor credinței creștine;
- Educația copiilor: responsabilitate a familiei, a Bisericii și a Școlii;
- Pastorația familiilor mono-parentale;
- Pastorația familiilor cu părinți de culte religioase diferite.

6. Criza actuală a familiei creștine cheamă Biserica la o pastorație intensă a părinților și a copiilor:

- Preocuparea Bisericii pentru pastorația părinților și copiilor;
- Familia creștină în centrul pastorației Bisericii;
- Impactul distructiv al prozelitismului religios asupra părinților și copiilor.
- Identificarea de soluții pastorale și de programe strategice care să sprijine și să consolideze pastorația părinților și copiilor;
- Factori sociali, politici și economici care pot sprijini activitatea Bisericii de pastorație și educație creștină a părinților și copiilor.

II. În al doilea semestru al anului

2020 va fi tratată tema: „Anul comemorativ al filantropilor ortodocși români”, care va fi prezentată astfel:

1. Filantropia creștină - coordonată esențială a activității Bisericii:

- Repere scripturistice și patristice privind rolul filantropiei în viața creștină;
- Filantropia creștină exemplificată de Sfinții Părinți;
- Aspectele sociale, medicale și educaționale ale filantropiei creștine;
- Acte de filantropie creștină în istoria Bisericii Ortodoxe Române: bolnițele, școlile și centrele de asistență socială bisericicești.

2. Chipuri de clerici, monahi și mireni români care s-au implicat activ în proiectele filantropice desfășurate în eparhiile sau în parohiile Bisericii Ortodoxe Române:

- Evidențierea de chipuri de clerici, monahi și mireni români care s-au remarcat de-a lungul timpului prin inițierea, susținerea sau participarea în proiectele filantropice desfășurate în Biserica Ortodoxă Română;
- Exemple ale ierarhilor și demnitarilor români care s-au remarcat ca filantropi creștini: Mitropolitul Anastasie Crimea al Moldovei (1560-1629), spătarul Mihai Cantacuzino (1640-1716), Emanuel Gojdu (1802-1870) și alții care au înființat așezăminte social-filantropice;
- Prezentarea principalelor activități filantropice desfășurate la nivel de eparhie și de parohie în Biserica Ortodoxă Română.

III. Centrul de Presă BASILICA al Patriarhiei Române (Radio TRINITAS, TRINITAS TV, Ziarul Lumina) va realiza programe și emisiuni, filme documentare, materiale publicistice pentru promovarea, în anul

2020, a Anului omagial al pastorației părinților și copiilor și a Anului comemorativ al filantropilor ortodocși români, în Patriarhia Română. În acest scop se va solicita colaborarea centrelor eparhiale pentru identificarea în biserici și mănăstiri, precum și în bibliotecă, a celor mai frumoase și ilustrative texte, manuscrise, declarații, însemnări reprezentative pentru temele amintite. De asemenea, pentru promovarea celor două teme, va fi valorificat prin mijloace specifice patrimoniului istoric, cultural-artistic și religios din țară și străinătate.

IV. Realizarea de studii, comentarii, bibliografii și cărți de reflecție cu conținut biblico-patristic, moral, liturgic, catehetic, pastoral, social-filantropic, ecumenic, cultural-educativ și istoric pentru prezentarea Anului omagial al pastorației părinților și copiilor și Anului comemorativ al filantropilor ortodocși români, în Patriarhia Română, în cadrele prezentate la paragrafele I și II, precum și tipărirea acestora în publicațiile bisericicești centrale și eparhiale, în volume și monografii editate de tipograful Patriarhiei Române și ale centrelor eparhiale.

V. La nivelul Patriarhiei Române se va organiza un Simpozion internațional, cu invitații din celelalte Biserici Ortodoxe surori, având tema: „Pastorația părinților și copiilor: responsabilități ecleziale și provocări actuale în societatea contemporană”.

VI. La nivelul eparhiilor și al instituțiilor de învățământ teologic se vor organiza dezbateri, colovii și seminarii pe tema: „2020 - Anul omagial al părinților și copiilor și Anul comemorativ al filantropilor ortodocși români”, în Patriarhia Română.

VII. Patriarhia Română va organiza un Simpozion național dedicat temei „2020 - Anul comemorativ al filantropilor ortodocși români”, precum și dezbateri, colovii și seminarii în eparhii și instituțiile de învățământ teologic pentru evidențierea temei mai sus amintite.

VIII. În cursul anul 2020, în Biserica Ortodoxă Română, vor fi organizate colovii și simpozioane, precum și întâlniri, expoziții, mărturii, evocări ale unor renumiți filantropi din eparhii și parohii.

IX. Ca parte a programului-cadru, la Conferința pastoral-misionară semestrială din primăvara anului 2020 se va trata tema „2020 - Anul omagial al pastorației părinților și copiilor”, în cadrele prezentate la paragraful I, iar la Conferința pastoral-misionară semestrială din toamna anului 2020 se va trata tema „2020 - Anul comemorativ al filantropilor ortodocși români” în Patriarhia Română, în cadrele prezentate la paragraful II, cu posibilitatea aprofundării acestora și la conferințele preoțești administrative lunare, pe care le vor stabili fiecare eparhie, precum și în cadrul cercurilor pastorale.

X. În luna octombrie din anul 2020, la Palatul Patriarhiei, se va organiza o ședință solemnă a Sfântului Sinod cu tema „2020 - Anul omagial al pastorației părinților și copiilor și Anul comemorativ al filantropilor ortodocși români”, în Patriarhia Română.

Sursa:
<https://ziarulumina.ro/actualitate-religioasa/an-omagial-anul-pastoratiei-parintilor-si-copilor-si-comemorarii-filantropilor-ortodocsi-romani-150803.html>

Sfântul Ierarh Vasile – modelul filantropilor creștini

Sfântul Vasile cel Mare, trăitor în secolul al IV-lea, în Cezarea Capadociei, provenea dintr-o familie numeroasă, din care șapte membri au fost trecuți în rândul sfinților. După cum cunoaștem din viața sa și din învățăturile pe care le-a primit, Sfântul Vasile s-a distins în filosofie, poezie, istorie, dialectică, astronomie, geometrie, matematică, medicină, exegeza scripturistă și patristică, însă, ca toți Părinții Bisericii, a văzut în iubirea semenilor un al doilea altar, sau „taina fratelui”¹. Iubirea aproapelui sau a celui aflat în nevoie înseamnă comuniune de rugăciune, bună sfătuire, răbdare și compasiune, toate acestea făcând parte din însăși situarea noastră pe calea către Împărăția lui Dumnezeu.

În scrierile Părinților capadocieni, noțiunea de filantropie ca atribut al lui Dumnezeu este folosită frecvent. În cadrul Liturghiei Sfântului Vasile cel Mare, de la Proscomidă și până la Jertfa euharistică, conceptul de filantropie a lui Dumnezeu este invocat de cincisprezece ori. Iubirea Domnului pentru oameni este inefabilă. Dumnezeu este prezentat adesea ca „bun (sau milostiv) și iubitor de oameni” (γαυρός (ἡ εὐελπίου) καὶ φιλόφρονος). Iubirea lui Dumnezeu pentru om este „negrăită și nemăsurată”. Dumnezeu este un Părinte iubitor fiind invocat să aibă grijă de văduve, să-i ajute pe orfani, să-i elibereze pe prizonierii de război, să-i vindece pe bolnavi, să-i ocrotească pe cei care călătoresc și să le ofere asistență tuturor celor care au nevoie de sprijin și protecție.

Sfântul Vasile cel Mare arată că filantropia este un atribut divin, chiar în Liturgia sa, unde termenul este folosit de zece ori².

În perioada elenistică filantropia a fost considerată drept o esențială a pute-

rării lumeste – a „cezarului”, abia în creștinism filantropia se manifestă în adevăratul ei sens. În creștinism, însăși Întruparea Domnului este considerată ca fiind un act de filantropie din partea Sfinței Treimi pentru creșterea mâinilor Sale.

Ca monah, retras după terminarea studiilor sale, pe malul râului Iris, ce străbate satul Annesi din Pont, Sfântul Vasile nu avea asupra lui decât o dulamă și o rasă, iar noaptea dormea direct pe pământ. Ca ierarh, Sfântul Vasile cel Mare a îmbinat activitățile culturale cu cele pastoral-misionare și administrative, însă cu prioritate au fost activitățile social-filantropice, cum ar fi: organizarea colectelor din timpul foametei din 368, folosind moștenirea sa părintească pentru a-i ajuta pe săraci; organizarea de așezăminte în sânul Bisericii pentru îngrijirea bolnavilor, orfanilor și săracilor; a rostit o serie de cuvântări împotriva profitorilor și a bogățiilor indiferenți și în același timp a cerut tuturor să vină în ajutorul celor aflați în suferință; a organizat mese gratuite pentru toți săracii, incluzându-i pe străinii aflați în vizită, fie ei creștini, păgâni sau iudei. În toate aceste activități desfășurate de Sfântul Vasile întâlnim o complementaritate între cuvânt și faptă.

De altfel, comuniunea și frățietatea duhovnicească, pe care le vede Sfântul Vasile ca fiind fința trupului mistic al Domnului, se manifestă prin comuniunea în toate. El vorbește despre o „frățietate creștinilor”, ca fiind fii și moștenitori împreună cu Hristos (Romani 8, 16) și frați, având un Tată comun, pe Dumnezeu. Dumnezeu este un Părinte iubitor, care este chemat să apere văduvele, să sprijine orfanii, să elibereze prizonierii de război, să vindece bolnavii, să călătorească împreună cu cei de pe mare sau de

pe uscat, să-i ajute pe toți cei ce au nevoie de orice fel de ajutor și apărare. După învățătura Sfântului Vasile, Liturgia nu poate fi disociată de filantropie, iar cel care vrea să slujească liturgic, trebuie să trăiască filantropic, și invers, cel care vrea să slujească filantropic, trebuie să trăiască liturgic. În omiliile sale, Sfântul Vasile îndeamnă la filantropie și milostenie, pentru el bunurile materiale au fost date cu scopul de a fi folosite de toți oamenii în comun. Omul nu se poate mântui fără milostenie: „Nu ai avut milă, nimeni nu va avea milă de tine. Nu ți-ai deschis casa celui străin, vei fi îndepărtat din împărăție. Nu ai dat pâine celui flămând, nu vei câștiga viața veșnică”³. Același îndemn îl întâlnim și în Rugăciunea euharistică: „Pomeneste, Doamne, pe cei care aduc daruri și fac bine în sfintele Tale biserici și își aduc aminte de cei săraci. Răsplățește-le lor cu bogătele și cereștele Tale daruri”⁴.

Marele ierarh capadocian, prin faptele sale și prin cuvântările rostite, îndeamnă la acea Liturgie de după Liturgie, adică la transpunerea în fapte a învățăturii Evanghelice, față de toți semenii aflați în nevoi.

Sfânta Evanghelie și Tradiția Bisericii subliniază importanța legăturii dintre viața spirituală și activitatea socială a omului, dintre rugăciune și acțiune, dintre evlavie și dărnicie, dintre Liturgie și Filantropie, sublinia Prefăciturul Părinte Patriarh Daniel în cuvântul rostit la proclamarea Anului omagial și comemorativ în care ne aflăm. De asemenea, Prefăcirea Sa, arată faptul că Biserica Ortodoxă Română sprijină în prezent numeroase categorii de persoane defavorizate, și anume: oameni bolnavi, copii proveniți din fami-

lii sărace și fără posibilități de întreținere sau cu părinții aflați la muncă în alte țări, oameni vârstnici singuri abandonăți de familiile lor, tineri victime ale traficului de persoane și victime ale violenței familiale, persoane cu dizabilități, consumatori de droguri sau alte tipuri de dependențe, șomeri și alții⁵. Dovadă stau cele aproape 800 de instituții filantropice din Patriarhia Română (cantine sociale, brutării, cabinete medicale, cămine pentru orfani sau pentru vârstnici, grădinițe, centre de urgență pentru victime ale violenței domestice sau pentru persoane fără adăpost etc.), sutele de milioane de lei alocate anual proiectelor caritative concrete din diferite zone ale țării sunt mărturii vizibile ale implicării Bisericii în ameliorarea lipsurilor materiale și în vindecarea rănilor sufletești⁶.

Biserica Ortodoxă Română, prin parohiile și mănăstirile ei, a practicat mereu filantropia, aceasta fiind strâns legată de Sfânta Liturgie. Practicarea filantropiei în zilele noastre este la fel de necesară precum a fost în vremea Sfântului Vasile cel Mare și chiar în epoca apostolică, fiindcă și astăzi există în preajma noastră săraci, văduve, bolnavi, întemnițați, persoane defavorizate, sau cum îl numește Sfânta Evanghelie, „cei prea mici” (cf. Matei 25, 40). Preotul zilelor noastre este chemat să fie cel dintâi filantrop, modelul iubirii față de aproapele, întâiul slujitor al săracilor și ceretător al celor bolnavi, iar aceste fapte ale sale trebuie să fie mereu însoțite de un cuvânt de învățătură și întărire, de un act de catehizare, așa cum a făcut Mântuitorul nostru Iisus Hristos cât a fost în lume.

Având exemplul Sfântului Vasile cel Mare ca și filantrop, precum și al altor sfinți ai Bisericii, dar și atâtea chipuri de

clerici, monahi și mireni contemporani cu noi care s-au implicat activ în proiectele filantropice desfășurate în eparhiile sau în parohiile din cuprinsul Patriarhiei Române, este încurajătoare implicarea noastră în opera filantropică care este de mare folos. Fiecare putem contribui la misiunea mănăstirii sau a parohiei, devenind astfel „măinile iubirii milostive a lui Dumnezeu”. Filantropia Bisericii este izvorâtă din dragostea față de Dumnezeu și față de aproapele. Ortodoxia însăși este expresia filantropiei, a iubirii lui Dumnezeu față de noi, oamenii, și a iubirii oamenilor între ei, îmbinând mereu elementul spiritual cu cel social. Astfel, înțelegem că „taina fratelui” sau taina ajutorării aproapelui aflat în nevoie este în același timp taina libertății și mântuirii noastre.

Protos. Dr. Iustin Popovici

¹ Mitropolit Dr. Daniel Ciobotea, „Taina fratelui”, în: *Camdela Moldovei*, an III, nr 1-2, p. 11.

² Demetrios J. Constantelos, *Filantropia bizantină și asistența socială*, Editura Doxologia, Iași, 2014, p. 71.

³ Sfântul Vasile cel Mare, Hom. In divites, 4, PG XXXI, apud Ion Nicovan, „Sf. Vasile cel Mare – teologul și modelul filantropiei”, în: *Studia Basiliana*, vol. I, p. 150.

⁴ A se vedea în Liturghier, Rugăciunea euharistică de la Liturgia Sfântului Vasile cel Mare.

⁵ <https://basilica.ro/cuvantul-rostit-de-patriarhul-romaniei-la-proclamarea-anului-omagial-si-comemorativ-2020-text-integral/>

⁶ Pr. Nicolae Dascălu – Cultura filantropiei a Bisericii - <https://ziarulumina.ro/repere-si-idei/editorial/cultura-filantropica-a-bisericii-131027.html>.

Ioan Popovici Desseanu, promotor al culturii române, avocat și filantrop al Eparhiei Aradului din Secolul al XIX-lea

Din itinerarul cultural, spiritual și istoric al românilor din Arad face parte și personalitatea apărută la Ioan Popovici Desseanu, care și-a închinat viața conștiinței naționale, culturii române și mărturisirii credinței ortodoxe. Reeducarea personalității lui Ioan Popovici Desseanu (1831-1892) în prim-planul vieții noastre eclesiale și comunitare reprezintă un act de recunoștință față de activitatea distinșului avocat arădean în plan politic, cultural și bisericesc desfășurată pe tot parcursul vieții sale.

Ioan Popovici Desseanu a avut un rol important în cultura românească, fiind fondatorul (în anul 1862) „Asociației naționale în Arad pentru cultura poporului român”. Președinte al asociației era episcopul Aradului Procopiu Ivacicovici, iar ca secretari Miron Romanul și Ioan Popovici Desseanu. Scopul Asociației Arădene era stipulat în art. I al statutelor ei: „Scopul societății pește tot e cultura națională a poporului român; iar mai ales înaintarea literaturii române și a culturii sociale, prin citire și conversare cu delaturarea tuturor disputelor politice” (Statutele Asociației naționale arădene pentru cultura poporului român, Arad, p. 1). Asociația a acordat burse elevilor merituoși, a organizat conferințe publice și a promovat meseriile printre români, susținând astfel conștiința națională.

Ioan Popovici Desseanu se căsătorește la 6 mai 1866 cu Hermina, fiica protopopului Ioan Raț care era nepotul de frate al episcopului Aradului Gherasim Raț (1835-1850). Desseanu se vadește a fi un mare filantrop, casa Desseanu fiind „deschisă pentru cel mai necăjit român care căuta un sfat bun sau un ajutor”, scria profesorul Eduard Găvănescu în lucrarea dedicată lui Desseanu. În casa familiei Desseanu erau primiți și studenții teologi arădeni, distinșul avocat arătând o atenție deosebită pentru școala teologică și pedagogică arădeană. Dar cel mai

important oaspete al casei Desseanu a fost poetul național Mihai Eminescu. Ioan Popovici Desseanu a conștientizat faptul că Biserica este chemată să fie mereu casa deschisă a Tatălui.

Cea mai importantă activitate desfășurată de Desseanu a fost aceea în cadrul organizației eparhiale a Aradului. A fost pe rând asesor consistorial, apărător matrimonial, juristconsult eparhial, deputat eparhial, mai apoi și congresual. În 1872 a fost editat un periodic ca „organ oficial al eparhiei arădene”. Noul organ al Eparhiei Aradului se numea „Lumina, Foaiete bisericescă, școlastică, literară și economică” (Protocol al ședințelor sinodale pe anul 1872, p. 71). Ioan Popovici Desseanu a avut un rol important în alcătuirea „proiectului de program”. Numele său apare constant în protocoalele ședințelor eparhiale arădene (începând cu anul 1870 și până la moartea sa survenită în anul 1892).

În ședința din 24 aprilie (6 mai) 1870, episcopul Procopiu Ivacicovici prezintă proiectul întocmirii unei Comisii pentru promovarea „culturii poporului”. Ioan Popovici Desseanu propune într-un raport cu data de 15 aprilie 1871 (publicat în revista „Speranța”) înființarea unei Universități arădene, cu Facultățile de teologie, drept, filosofie și științe. El se mai gândea și la înființarea unui internat, unde studenții săraci să li se ofere hrană pentru o taxă modestă.

În cadrul unei întâlniri din anul 1884, la care participă și episcopul Ioan Mețianu, se ia hotărârea privind înființarea unei Asociații care să pună bazele unei școli de fete în Arad. Prima președintă a Reuniunii femeilor române din Arad a fost Hermina Popovici Desseanu. Asociația reușește la 1 octombrie 1890 înființarea la Arad a unei școli pentru fete cu internat.

Ioan Popovici Desseanu adoarme în Domnul la 28 aprilie 1892, la trei ani de la decesul soției sale. Este înmormântat în prezența episcopului Ioan Mețianu și a unui număr mare de arădeni, care au apreciat profilul intelectual de mare meccena, de mare filantrop și de mare mărturisitor ortodox a lui Ioan Popovici Desseanu. Soții Desseanu au avut patru copii. Un băiat Adrian, care a ajuns protopop, pe Aurelia, căsătorită cu Preotul Iancu Ștefanuț, pe Livia, căsătorită Gaspar și pe Octavia căsătorită Ciuhandu.

Ioan Popovici Desseanu a fost un ortodox român din Arad care a trăit totalmente pentru Arad, dorind binele celor de aici. Noi cei de azi ne-am amintit de el și de ai săi în cimitirul Eternitatea din Arad, la mormântul său, al soției și a celorlalte rude ale sale, săvârșind marți, 14 ianuarie 2020, slujba parastasului pentru Ioan și Hermina Popovici Desseanu și toți cei adormiți din neamul lor. Rugăciunea noastră fiind un anamnis, o reamintire și reevocare adresată lui Dumnezeu pen-

tru tot ce a înfăptuit și propus să facă în viața sa Ioan Popovici Desseanu, care și-a cunoscut credința, care și-a cunoscut propriul cruzet așa de bine încât să dea răspuns pentru el, care a cunoscut așa de bine istoria românilor încât să o poată apăra. Ioan Popovici Desseanu a fost preocupat de experiența lui Dumnezeu și de transformarea întâlnirii cu El. Libertatea sa a fost o alegere de angajare pentru ceva/cineva, implicându-se în acel „a fi pentru alții” al lui Hristos.

Prin promovarea culturii române, a valențelor familiei și sublinierea rolului educației creștine în societatea arădeană din secolul al XIX-lea, profilul intelectual și moral al lui Ioan Popovici Desseanu se integrează în tematica „Anului omagial al pastoratului părinților și copiilor”. Prin grija față de suflete, prin compasiune și însoțirea prin iubire, profilul uman și spiritual al lui Ioan Popovici Desseanu se integrează în tematica „Anului comemorativ al filantropilor ortodocși români”. Ioan Popovici Desseanu a fost conștient de faptul că măsura umanității noastre se determină esențialmente în funcție de milostivirea noastră, de solidaritatea noastră. Mulțumim profesorului de istorie Dr. Cristian Stoica pentru implicarea evidențierii personalităților arădene din secolele al XIX-lea și al XX-lea.

Arhim. Teofan Mada,
vicar eparhial

Facultatea de Teologie Ortodoxă din Arad. Programul manifestărilor științifice-culturale pe anul 2020

În anul 2020, proclamat de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române „Anul omagial al pastoratului părinților și copiilor” și „Anul comemorativ al filantropilor ortodocși români”, Facultatea de Teologie Ortodoxă „Iarion V. Felea” din Arad va organiza, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Dr. Timotei Seviicu, Arhiepiscopul Aradului, o serie de manifestări academice și bisericești-culturale.

I. SIMPOZIOANE
Simpozion Național Studentesc și Masteral (11-12 mai 2020) **Familia**

creștină – prioritate a pastoratului Bisericii Ortodoxe

Simpozion Național al Școlii Doctorale (12-13 mai 2020) **Provocări actuale la adresa unității familiei creștine. Paradigme pastorale și misionare**

Simpozion Național (19-20 octombrie 2020) **Presa bisericescă în Patriarhia Română: provocări contextuale și oportunități pastoral-misionare. Calea Mântuirii la 20 de ani de existență (2000-2020)**

II. COLOCVII
Colocviul Național de Catehetică și Omiletică din cadrul Facultăților de

Teologie din Patriarhia Română (25-26 mai 2020) **Cateza pastorală dedicată familiei. Provocări actuale și perspective**

Colocviul Național de Teologie Dogmatică din cadrul Facultăților de Teologie din Patriarhia Română (11-12 iunie 2020) **Persoana lui Hristos în Dogmatica actuală. Constațiile modernității și postmodernității**

III. CONFERINȚE INTERNAȚIONALE

Prof. Dr. Martin Illert (Universitatea din Halle, Germania), **Die Säkularisierung als Herausforderung unserer Kirchen** (17 martie 2020)

Prof. Dr. Jerzy Ostapczuk (Universitatea din Varsovia, Polonia), **Cyrylic Gospel Manuscripts copied from early printed books. Preliminary remarks** (26 martie 2020)

IV. CONCERT DE COLINDE

Concert de colinde susținut de Corurile Facultății de Teologie Ortodoxă la Sala Palatului Cultural din Arad (Ediția XXIX-a, 10 decembrie 2020) **Colind străbun**

La aceste evenimente se vor adăuga exigențele științifice constante ale Facultății de Teologie Ortodoxă pentru un an de zile:

editarea revistei **Teologia**, editarea **Anuarului Facultății**, editarea revistei **Studia Doctoralia**, editarea publicației săptămânale, pastoral-misionare, **Calea Mântuirii**, precum și editarea **volumelor manifestărilor științifice**.

Prin aceste evenimente, instituția teologică arădeană se integrează în **Programul cadru** propus spre dezbateri, în anul 2020, de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, precum și în exigențele științifice-academice ale învățământului superior și România.

Pr. Prof. Dr. Cristinel Iojă

Hristos Karakolis, Structura ierarhică incipientă a Bisericii. Abordare succintă a mărturiei nou-testamentare („Ἡ ἱεραρχική διάρθρωση στὴν πρώτη Ἐκκλησία. Σχεδιάγραμμα προσέγγισης τῆς καινοδιαθηκτικῆς μαρτυρίας”)

Autorul articolului, Hristos Karakolis, este profesor de Noul Testament la Facultatea de Teologie a Universității din Atena.

Articolul este publicat de autor în binecunoscuta revistă ateniună, „Sinaxi” („Συναξή”), nr. 150, 2019, aprilie-iunie, p. 4-22.

De precizat că întregul număr 150 al revistei, „Sinaxi” este consacrat, potrivit celor consemnate chiar pe coperta exteroară a acesteia, temei sinodalității în Biserica Ortodoxă: „Căutarea sinodalității: Preoții și mireni” („Αναζήτηση συνοδικότητας: Πρεσβύτεροι και λαϊκοί”).

Capitolul al patrulea al articolului, de la paginile 7-9, este intitulat de autor, „Episcopii și diaconii în epistola către Filipeni” („Ἐπισκοποὶ καὶ δῆκονοι στὴν πρὸς Φιλιππησίους Ἐπιστολή”), pe care-l redăm în traducerea noastră, în cele ce urmează.

„După cum este binecunoscut, în epistolele sale, Apostolul Pavel menționează cuvântul episcop doar o singură dată. Și anume în primul verset al Epistolei către Filipeni, pe care Pavel o adresează la toți cei în Hristos sfinți care locuiesc în Filipii împreună cu episcopii și diaconii (ὄν ἐπισκόποις καὶ δῆκονοίς). Aici, episcopii la plural. Faptul că la abia înființata comunitate protocreștină, care nu trebuie să numere mulți membri în timpul Apostolului Pavel, cel mult câteva sute de membri, se menționează existența episcopilor la plural, arată că „τὸ μοναρχικὸ ἐπισκοπικὸ ἄξιομα” demnitatea episcopală întâistătătoare (stăpânitoare, n. n.) este necunoscută, precum și că acei episcopi nu sunt neapărat protoși ai adunării eclesiale, fără să fie exclusă și aceasta, dar în general supraveghetori și veghetori de aproape ai comunității (cuvântul episcop provine de la termenul ἑπί σκοπῶ și

înseamnă inițial cel care spraveghează și veghează de aproape).

De asemenea este bine cunoscut că Apostolul Pavel în Epistola către Filipeni, precum în general în celelalte epistole ale sale, nu folosește niciodată termenul presbiter (preot), fapt ce înseamnă că eventual episcopii menționați aici să se identifice din punct de vedere al sensului cu presbiterii din alte texte protocreștine.

De altfel, în Epistola către Filipeni, diaconii nu pot în niciun caz să se identifice cu prima treaptă a preoției. Folosirea cuvântului *diacon* de către Apostolul Pavel indică că este vorba de un termen cu un conținut mult mai larg. Diaconul este în general slujitor (Rom. 13, 4). În sensul acesta chiar și Hristos este numit diacon (15, 8), precum și Fivi, (diaconița, n. n.) care slujește (δῆκονεῖ), adică oferă dezinteresat servicii în comunitatea creștină din Cheneha (Rom. 16, 1). Inșiși Pavel și colaboratorii lui sunt prezenți

de asemenea ca diaconi (II Cor. 3, 6; 6, 4), dar satana are oameni care sunt slujitori (δῆκονοι) lui (II Cor. 11, 15). În fine, adversarii lui Pavel se autodeclară slujitori (δῆκονοι) ai lui Hristos (II Cor. 11, 23). Din exemplele de mai sus rezultă clar că nu există termenul de diacon ca treaptă a preoției, ci numai cu referire la acela care slujește. Cazul Fiviei se cade să fie călăuză pentru conținutul înțelegerii termenului diaconilor (τῆς ἐννοίας τῶν δῆκόνων) și în primul verset al Epistolei către Filipeni.

Fără îndoială, aici se pune problema dacă Apostolul Pavel se referă eventual la instituția episcopatului întâistătătoare cu un alt termen oarecare. Deși în nici un alt loc din Epistola către Filipeni nu apare așa ceva, precum în nici o altă epistolă a sa. Cert, Pavel trebuia atunci ca în salutarile cu care-și încheie epistolele să se adreseze nominal episcopului fiecărei comunități sau și la preoți, dacă așa ceva deve-

nise realitate încă din timpul său. Însă Pavel nu face nicio mențiune de acest fel, cu excepția celei amintite, a Fiviei, diaconița bisericii din Cheneha, pomenire ce are legătură desigur cu cele oferite aceluia de aceasta, dar nu și cu rolul ei în cadrul adunării cultice.

Potrivit tradiției patristice dar și multor specialiști contemporani în Noul Testament, Apostolul Pavel scrie epistolele către Filipeni și către Filimon la Roma, cu puțin înainte de moartea sa, moarte pe care însuși apostolul o prevedea. (Filipeni, 1, 20-26). Fără însă a putea exclude că epistolele acestea, numite ale captivității, să fi fost scrise mai devreme și în alt loc, ca de exemplu în Efes, sau probabilitatea că Epistola către Filipeni să fi fost scrisă la Roma, la apusul vieții Apostolului Pavel, face șoătoare certitudinea că Apostolul Pavel hironomis episcopi stăpânitori, fie și spre sfârșitul vieții sale”.

Pr. Dr. Ioan Dură

Recenzie: Pr. Dr. Pavel Vesa, Arhimandritul Patrachie Popescu (1809-1862) – după documente, manuscrise, corespondență, Editura Arhiepiscopiei Aradului, Arad, 2019, ISBN: 978-606-9052-06-8, 277 pp.

Editura Arhiepiscopiei Aradului a tipărit, în a doua jumătate a acestui an, o valoroasă monografie dedicată uneia dintre cele mai remarcabile personalități care a patronat secolul al XIX-lea, Arhimandritul Patrachie Popescu. Lucrarea a fost elaborată de istoricul bisericesc, vrednicul de pomenire Pr. Dr. Pavel Vesa, neobosit ostentiv și prolific autor în arealul istoriografic ecleziastic local și național.

Despre viața și activitatea arhimandritului Patrachie Popescu s-a scris destul de puțin și fără a se insista asupra perioadei când a administrat Episcopia Aradului, perioadă pe care o socotim a fi cea mai importantă din parcursul său ecleziastic. Cartea de față se constituie într-o monografie completă care abordează întreaga biografie și activitate a marelui arhimandrit, precum și implicațiile acesteia în viața bisericească și națională din părțile de vest a țării, relațiile lui cu marile personalități ale vremii, dar și poziția lui de mare apărător și luptător al drepturilor românilor. Impresionanta viață și activitate expuse și analizate în prezenta monografie descoperă cititorului, în aceeași măsură și

specialistului, una dintre personalitățile cel mai de seamă ale istoriei ecleziastice și naționale, scoasă din arhivele și scrierile vechi și valorificată într-o dimensiune istorico-analitică. Tipărirea acestei lucrări este mai mult decât salutară în contextul împlinirii a 210 ani de la nașterea arhimandritului Patrachie Popescu.

Prezentul volum se deschide prin evidențierea reperelor istoriografice legate de viața și activitatea arhimandritului Patrachie Popescu, de la simple mențiuni în diverse lucrări de specialitate și monografiile până la studii și articole care abordează unul dintre aspectele activității sale. După această introducere urmează expunerea capitolele lucrării structurate în funcție de principalele etape ale parcursului său biografic, intelectual, clerical și administrativ-bisericesc, în mod cronologic. Informațiile prezentate sunt dublate de documente de arhivă, dar și interpretate în contextul epocii de atunci și actualizate într-o cheie interpretativ-analitică. Partea a doua a lucrării se constituie într-o înșiruire de documente, aproximativ exhaustivă, legate de viața și activitatea arhimandritului Patrachie Popescu, ceea ce oferă noi perspective pentru cercetarea istorică, puse la îndemână, cu meticulozitate, de părintele Pavel Vesa.

Lucrarea evidențiază pe de-o parte, personalitatea arhimandritului Patrachie Popescu și contextul social,

politic și bisericesc, de la mijlocul secolului al XIX-lea, iar pe de altă parte, valoroasa contribuție în domeniul istoriei ecleziastice arădene și naționale a neobositului istoric și slujitor Pr. Dr. Pavel Vesa (1955-2013), trecut la Domnul mult prea devreme. A rămas în urma lui o bogată și valoroasă operă care așteaptă să fie valorificată la adevărata ei dimensiune. Abordarea academică a unor teme inedite din istoria bisericii locale, precum și a unor personalități marcante din arealul ecleziastic arădean îl înscrie, pe părintele Pavel Vesa, în galeria marilor istorici bisericești locali și naționali.

O parte din prolifică sa operă a rămas nepublicată. Prin amabilitatea dăstinei doamne preotese Florica Vesa am avut acces la manuscrisul acestei monografii, în format electronic. Ne-a revenit corectarea și revizuirea manuscrisului, precum și actualizarea bibliografiei și a notelor bibliografice, aceasta fiind contribuția noastră la tipărirea prezentei lucrări. Adăugăm și bucuria editării celei de a doua lucrări a părintelui Pavel Vesa, prima fiind legată de monografia

Catedralei Vechi din Arad (Pr. dr. Pavel Vesa, *Spiritualitate ortodoxă arădeană. Istoricul Parohiei Ortodoxe Române Arad-Centru*, Editura Arhiepiscopiei Aradului, Arad, 2015, ISBN: 978-606-92750-7-8, 276 p.).

Mulțumiri se cuvin a fi aduse Înaltpreasfințitului Arhiepiscop Timotei al Aradului pentru binecuvântarea acordată de a publica această monografie în Editura Arhiepiscopiei Aradului, precum și Precuviosului Protos. Dr. Iustin Popovici, consilier cultural al Arhiepiscopiei Aradului, pentru îndeplinirea formalităților legate de publicarea prezentului volum. Mulțumiri, totodată, și Domnului Director al Bibliotecii Județene „A. D. Xenopol” Arad, Dr. Doru Sinaci, pentru tipărirea acestei lucrări.

Lucrarea a fost lansată în deschiderea Conferinței Naționale „Studii și comunicări din Banat-Crișana” (Conferință dedicată Zilei Naționale a României, 28-29 noiembrie 2019), organizată de Academia Română, Filiala Timișoara – Institutul de Studii Banatice „Titu Maiorescu” și Biblioteca Județeană „Alexandru D. Xenopol” Arad.

Protos. lect. dr. Nicolae M. Tang

Actualitate eparhială – Ianuarie 2020

SLUJIRI CHIRIARHALE

Anul Nou 2020 sărbătorit de arădeni

Noaptea de Anul Nou

În noaptea dintre ani, Înaltpreasfințitul Părinte dr. Timotei Seviicu, Arhiepiscopul Aradului, s-a aflat în mijlocul clerului și credincioșilor prezenți în număr mare la Catedrala Arhiepiscopală „Sfânta Treime” din Arad. Respectând hotărârea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, a oficiat Slujba la trecerea dintre ani, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi.

Înaltpreasfinția Sa a rostit un cuvânt de învățătură în care a evidențiat sublimul slujbei prin mulțumirea adusă lui Dumnezeu pentru toate cele de folos revărsate în cursul anului încheiat și rugăciuni pentru sporierea lor pe viitor spre slava Sa și propășirea tuturor. Lucrarea credincioșilor într-un timp și spațiu aflat în stăpânirea lui Dumnezeu are garanția permanentă a binelui de realizat în lume.

Sfânta Liturghie Arhierescă la Catedrala Arhiepiscopală

În prima zi a Anului Nou civil când Biserica Ortodoxă sărbătorește *Tăierea împrejur cea după Trup a Domnului și pe Sfântul Vasile cel Mare, Arhiepiscopul Cezarei Capadociei*, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a săvârșit Dumnezeiasca Liturghie a Sfântului Vasile cel Mare în Catedrala Arhiepiscopală din Arad, în fruntea soborului preoților și diaconilor slujitori. Din sobor au făcut parte Pr. Simion Mladin, eclesiarhul catedralei, Pr. Gheorghe Gogan, Pr. Mircea Cricovean, Arhid. Tiberiu Ardelean, inspector bisericesc, Arhid. Claudiu Condurache și Arhid. Alexandru Tiulea.

Cuvântul de învățătură al Înaltpreasfințitului Părinte Timotei pus sub titlul „Înnoirea făpturii” (rostit în baza citirilor scripturistice: Col. 2; Luca 2) a fost rostit în continuarea cuvântului de la slujba din noaptea dintre ani, în care a făcut referire la înțelesul sărbătorii Circumciziei în Vechiul Testament, ca prefigurare a botezului în Noul Testament, îmbrăcarea în Hristos Domnul

prin dezbrăcarea de omul cel vechi pentru o viață nouă spirituală, exemplificată cu aceea a Sfântului Vasile cel Mare, valorificând mulțimea darurilor primite de la Dumnezeu spre folosul obștesc. Totodată, Chiriarul arădean a arătat faptul că anul 2020 este proclamat drept *Anul omagial al Pastorației Părinților și Copiilor*, urmându-se în acest sens evidențierea reperelor biblice și patristice privitoare la pastorația părinților și copiilor, precum și sublinierea rolului educației creștine în societatea contemporană și *Anul Comemorativ al Filantropilor Ortodocși Români*, în Patriarhia Română.

Totodată, Chiriarul arădean a arătat faptul că anul 2020 este proclamat drept *Anul omagial al Pastorației Părinților și Copiilor*, urmându-se în acest sens evidențierea reperelor biblice și patristice privitoare la pastorația părinților și copiilor, precum și sublinierea rolului educației creștine în societatea contemporană și *Anul Comemorativ al Filantropilor Ortodocși Români*, în Patriarhia Română.

Îndătinata recepție de Anul Nou la Reședința Arhiepiscopală

În seara zilei, la reședința eparhială a avut loc îndătinată recepție, oferită de către Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Timotei preoților și credincioșilor din municipiul Arad de Anul Nou. Înaltpreasfinția Sa a fost înconjurat de părinți consilieri, stăreți și starețe, angajați Centrului Eparhial și câțiva credincioși mai apropiați Centrului eparhial.

Chiriarul le-a mulțumit celor prezenți pentru urările transmise, binecuvântându-i pe toți și mulțumindu-le pentru participarea an de an la această agapă de început de an.

Duminica dinaintea Botezului Domnului la Catedrala Arhiepiscopală din Arad

În Duminica dinaintea Botezului Domnului, 5 ianuarie 2020, Chiriarul arădean, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a participat la Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie săvârșită de către un sobor de preoți și diaconi în Catedrala Arhiepiscopală „Sfânta Treime” din Arad.

Cu acest prilej, Chiriarul arădean a rostit un cuvânt de învățătură despre

„Calea adevăratei vieți” (cf. citirilor scripturistice: 2 Tim. 4; Mc. 1; In. 14, 6), adică a renașterii spirituale, a regăsirii interioare, în afara alunecării Protopărinților creați de Dumnezeu spre înveșnicire, spre un cer și pământ nou în care stăpânește desăvârșirea binelui. Aceasta prin pilda și darul ceresc, cu dobândirea adevăratei staturi, aceea a bărbatului desăvârșit, la măsura vârstei deplinătății lui Hristos (cf. Efeseni 4, 13), a subliniat Înaltpreasfinția Sa.

La finalul slujbei, Înaltpreasfinția Sa i-a binecuvântat pe credincioșii prezenți la Sfânta Liturghie din ziua de Ajun a Bobotezei.

Praznicul Botezului Domnului sărbătorit de arădeni

În ziua praznicului Botezului Domnului, luni, 6 ianuarie 2020, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a oficiat Sfânta Liturghie în Catedrala Arhiepiscopală „Sfânta Treime” din Arad, în fruntea unui sobor de preoți și diaconi.

Din sobor au făcut parte Pr. Simion Mladin, eclesiarhul catedralei, Pr. Gheorghe Gogan, Pr. Mircea Cricovean, Arhid. Tiberiu Ardelean, inspector bisericesc, Arhid. Claudiu Condurache și Arhid. Alexandru Tiulea.

Sute de credincioși au participat la sfânta slujbă pentru a-și lua Aghiasmă Mare sfințită în această mare zi de praznic.

Cuvântul de învățătură, rostit de către Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, a fost pus sub titlul „Glasul Domnului” (în baza citirilor scripturistice ale praznicului: Tit 2-3; Matei 3) la care se răspunde prin glasul rugăciunii înălțat Sfintei Treimi. Înnul praznicului dă înțelesul la ceea ce este Epifania, Arătarea Sfintei Treimi, prin glasul Părintelui ceresc, mărturisitor al iubirii față de Fiul Său ce Se botează și adevărit prin Duhul Sfânt, spre urmare de către credincioși prin Sfânta Taină a intrării în Biserica și împlinirea îndatoririlor creștinești.

După Sfânta Liturghie, Arhiepiscopul Aradului, înconjurat de soborul slujitor, a săvârșit Slujba de sfințire a Apei celei mari.

În încheiere, Înaltpreasfințitul Timotei a adresat credincioșilor prezenți în

număr impresionant, părintești binecuvântări și doriri de propășire materială și spirituală.

Credincioșii prezenți în număr mare, cu multă răbdare și în bună rânduală, au luat Aghiasmă Mare din vasele anume rânduite pe platoul din fața Catedralei Arhiepiscopale.

IPS Părinte Timotei i-a felicitat pe credincioșii sârbi din Arad, cu prilejul Crăciunului

Marți, 7 ianuarie 2020, când prăznuim „Soborul Sfântului Ioan Botezătorul”, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a participat la Sfânta Liturghie săvârșită de un sobor de preoți și diaconi, în Catedrala Arhiepiscopală „Sfânta Treime” din Arad.

Spre finalul Sfintei Liturghii, Înaltpreasfinția Sa, continuând o tradiție de zeci de ani, a dat răspuns invitației comunității ortodocșilor sârbi din Arad, participând la Sfânta Liturghie săvârșită cu ocazia Crăciunului pentru credincioșii ortodocși sârbi, în Biserica Ortodoxă Sărbă din Arad-Centru, de către Părintele Ognean Plavșici, protopopul sârbilor din Arad.

Cu acest prilej, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, în virtutea unității și frățietății dintre bisericile ortodoxe surori pentru întărirea credinței, a transmis tuturor credincioșilor ortodocși sârbi un mesaj de felicitare, doriri de propășire materială și spirituală și sărbători cu bucurie.

Duminica după Botezul Domnului la Catedrala Arhiepiscopală din Arad

În Duminica după Botezul Domnului, 12 ianuarie 2020, Chiriarul arădean, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a participat la Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie săvârșită de către un sobor de preoți și diaconi în Catedrala Arhiepiscopală „Sfânta Treime” din Arad.

Cu acest prilej, Chiriarul arădean a rostit un cuvânt de învățătură pus sub titlul „Darurile Sfințelor Sărbători” (în baza citirilor scripturistice ale duminicii: Efeseni 4; Matei 4), de la Dumnezeu pentru fiecare credincios, potrivit chemării fiecăruia spre desăvârșire, spre

care ne îndeamnă și înmografia zilei tributată citirilor biblice: harul măntuitor arătat tuturor oamenilor (cf. Tit 2, 11). Astfel creștinii sunt îndemnați a se întări pe piatra credinței Bisericii spre fapte bune pentru folosul personal și obștesc. Începutul propovăduirii Mântuitorului este legat de cel al Sfântului Ioan Botezătorul privitor la pocăință și care se dovedește în Sfânta Taină a Bisericii. În vederea îmbunătățirii continue a ființei omenești legăturile de familie își au o însemnătate deosebită, respectând datorile reciproce dintre părinți și copii așa cum insistă și prevederile anului omagial început.

Prezența arhierescă la Sfânta Liturghie oficiată în biserică din Gurahonț

Duminică, 19 ianuarie 2020, biserică cu hramul „Buna Vestire” din Parohia Gurahonț, Protopopiatul Sebiș, a devenit neincăpătoare pentru mulțimea de preoți, credincioși, oficialități centrale, județene și locale, care au venit să înalte rugăciuni pentru odihna sufletului celui ce a fost vrednicul de pomenire Preotul Iconom Stavrofor Crăciun-Dorel Moț, trecut la cele veșnice, miercuri, 15 ianuarie 2020.

Cu acest prilej, Sfânta Liturghie a fost săvârșită în biserică parohială, de către un sobor de preoți și diaconi, în prezența Întâistătorului eparhiei, a Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Timotei. Cuvântul de învățătură rostit la Sfânta Liturghie de către Înaltpreasfințitul Părinte Timotei a fost pus sub titlul „Îndemni spre mulțumire” (cf. citirilor scripturistice Col. 1; Lc. 17) adusă lui Dumnezeu în orice împrejurare a vieții, mai mult sau mai puțin bună, întrucât numai El, ca Dătător al vieții, știe ce este de folos acesteia. Cazania zilei dă cu prisosință pilduire ca aceea a Dreptului Iov, iar istoria bisericească, aceea a Sfântului Ioan Gură de Aur. Slujirea preotească însăși, nu întrelăsa datoria de a mulțumi pentru darurile cerești, tocmai pentru ca fiecare credincios să dobândească simțământul mulțumirii pentru orice lucrare bună împlinită, cunoscând că are neîncetat parte de ajutorul lui Dumnezeu.

Continuare în pagina 5

Actualitate eparhială – Ianuarie 2020

Urmare din pagina 4

După Sfânta Liturghie, în biserica parohială cititorii în vremea părintelui Dorel Moț, unde a fost paroh timp de trei decenii, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, înconjurat de un sobor de aproximativ 60 de preoți și diaconi din întreaga eparhie a Aradului și din alte Eparhii, a oficiat slujba de înmormântare a părintelui iconom-stavrofor Crăciun-Dorel Moț.

Sfântul Maxim Mărturisitorul, cinstit de studenții teologi din Arad

Paraclisul Facultății de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din Arad și-a sărbătorit marți, 21 ianuarie, ocrotitorul spiritual, pe Sfântul Cuvios Maxim Mărturisitorul. Sfânta Liturghie a fost săvârșită de un sobor de preoți, în prezența Înaltpreasfințitului Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, care a rostit la final un cuvânt de binecuvântare.

Pomenirea Sfântului Maxim Mărturisitorul a început în ajun prin săvârșirea slujbei Privegherii de către un sobor de preoți de la Facultatea de Teologie. A doua zi, în ziua pomenirii ocrotitorului spiritual, au fost săvârșite slujba Acatistului Sfântului Maxim și Sfânta Liturghie, la care a fost prezent și Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Timotei.

În cadrul Sfintei Liturghii, chiriarul a rostit cuvântul de învățătură, deosebit de bogat în conținut, atât prin adâncimea cugetării teologice cât și prin îndemnul părintești deosebit de sensibile ce au fost adresate celor prezenți. Cuvântul Ierarhului a fost pus sub titlul „Mărturisire ortodoxă”, adică despre învățătura Sfântului Maxim Mărturisitorul în contextul controverselor vremii sale pentru întărirea credinței. În Săptămâna de rugăciune pentru unitatea credinței, doctrina sfântului, cât și pilda vieții sale, îndeamnă la mărturisirea continuă și fidelitatea față de învățătura drepte credințe și trăirea conformă voii lui Dumnezeu. Hramul paraclisului Facultății de Teologie dovedește și credincioșilor necesitatea de a păstra toate cele rânduite potrivit tradiției ortodoxe precum și sârguința ucenicilor în ale teologiei de a aprofunda sub îndrumarea dascălilor lor toate cele spre mântuire.

La sfârșitul Sfintei Liturghii a fost săvârșită o slujbă de pomenire pentru profesorii facultății și cititorii sfântului locaș, admomiți în Domnul.

În încheiere, părintele lector dr. Ștefan Negreanu, preot slujitor la acest paraclis, a mulțumit Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Timotei pentru dragostea părintească arătată studenților și credincioșilor sfântului locaș, dar și pentru cuvântul de învățătură rostit, felițându-l anticipat, cu prilejul praznicului Sfântului Apostol Timotei, ocrotitorul duhovnicesc al Înaltpreasfințitului Sale.

Sfântul Sava al Serbiei sârbătorit de credincioșii ortodocși sârbi din Arad
Sâmbătă, 25 ianuarie 2020, clericii și credincioșii ortodocși sârbi din Arad l-au prăznuit pe Sfântul Sava Nemanja, primul arhiepiscop al Bisericii Ortodoxe Sârbe, întemeietorul școlilor sârbești, al statalității și al diplomației sârbe.

Cu acest prilej, în biserica cu hramul „Sfinții Apostoli Petru și Pavel”, a Parohiei Ortodoxe Sârbe Arad-Centrul, a fost săvârșită Sfânta Liturghie arhierescă de către doi ierarhi ai Bisericii Ortodoxe. La invitația Preasfințitului Luchian Panтелис, Episcop al Ungariei și administrator al Episcopiei Ortodoxe Sârbe a Timișoarei și a comunității credincioșilor ortodocși sârbi din Parohia Arad-Centrul, păstoriți de părintele protopop Ognean Playșici, la Sfânta Liturghie a participat și Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, însoțit de Protos. Iustin Popovici, consilier cultural al Arhiepiscopiei Aradului, Pr. Pompiliu Gavra, Directorul Seminarului Teologic

Ortodox din Arad și Arhid. Tiberiu Ardelean, inspector eparhial. Ierarhii, înconjurați de soborul de preoți și diaconi, în prezența numeroșilor credincioși ortodocși sârbi dar și români, l-au sărbătorit pe Sfântul Ierarh Sava (1175–1235).

Răspunsurile liturgice au fost oferite de Corul preoților ortodocși sârbi din Protopopiatul Arad. La sfânta slujbă, pe lângă numărul însemnat de credincioși, au participat și domnul Vladan Tadic, consilier general al Serbiei, cu sediul la Timișoara, domnul Ognean Cristici, Președintele Uniunii Sârbilor din România și domnul Sergiu Bilcea, Vicepreședintele Consiliului Județean Arad.

La finalul slujbei, Ierarhul sârb a exprimat în cuvinte alese legăturile frățești ale clerului și credincioșilor sârbi din Arad și Banat cu Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Timotei, statomice de-a lungul anilor, mulțumindu-i totodată pentru că întodeauna participă la această sărbătoare, și nu numai, a comunității ortodoxe sârbe din Arad.

Chiriarul ardelean, Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Timotei a mulțumit Ierarhului sârb pentru invitație și pentru bunele relații ce există între Biserica Ortodoxă Română și cea Sârbă, mai ales în aceste părți de țară.

După acest moment a avut loc obiceiul numit „tăierea colacului” și o slujbă de pomenire a cititorilor bisericii sârbești din Arad, între care a fost pomenit Sava Tekelija (1761-1842), care este înmormântat în interiorul bisericii. Sava Tekelija a fost patriot sârb și strănepot al cititorului bisericii, a căpitanului Jovan Popovic Tekelija. Tăierea colacului este un frumos obicei sârbesc care a fost preluat de-a lungul timpului și de către unele comunități ortodoxe românești. Sărbătoarea s-a încheiat cu un recital de presene și poezii.

Slujire Arhierescă și distincție în biserica din incinta Spitalului Județean Arad

În Duminica a 32-a după Rusalii (a lui Zahau), Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului a poposit în biserica cu hramul „Sfânta Cuvioasa Parascheva”, din incinta Spitalului Clinic Județean de Urgență Arad. Cu acest prilej, Chiriarul ardelean a săvârșit Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, în prezența a numeroși credincioși, a reprezentanților din partea instituției medicale și a bolnavilor din spital.

Cuvântul de învățătură rostit de către Înaltpreasfințitul Părinte Timotei a fost despre „Simțământul cercetării divine” (în baza citirilor scripturistice: 1 Tim. 4, Luca 19), înverdat în Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție, este nutrit cu grijă de credincioși. Chiar din literatura populară reiese umbra lui Dumnezeu în lume spre cercetarea păsurilor omenești. Pelerinajele însele fiind mărturia dorinței de-a merge pe urma pașilor Mântuitorului. Dumnezeu este însă pretutindeni și promia sfântă păzește întreaga lume, atât cea văzută cât și cea nevăzută. Apostolul zilei îndrumă pe Timotei, ucenicul Sfântului Pavel, a fi permanent la datorie. În Sfânta Evanghelie vameșul Zahau, privit cu neîncredere de către concetenii, se desprinde de pe calea obișnuită spre a se sui într-un sicomor ce poartă gândul la pomii raiului și simbolul lui la corabia lui Noe, amintind Biserica lui Dumnezeu, sau la lemnul Sfintei Cruci a Jertfei mântuitoare. De pe aceasta, el primește pe Mântuitorul în casa sufletului său spre a se împărtăși cu poezia din ospățul darurilor Stăpânului cereș. Cadrul evanghelic redă și pe acela al bisericii de lemn, în formă de corabie, din incinta spitalului, casă a vindecării.

În cadrul slujbei, Părintele Vasile Cucu, secretar eparhial și slujitor în această biserică din incinta spitalului, a fost hirotesit într-un iconom-stavrofor.

La finalul slujbei s-au binecuvântat prinoasele puse în cinstea Sfântului Ier. Grigorie Teologul, care a fost pomenit în această săptămână, și ale cărui moaște sunt așezate într-o raclă la loc de închinare în această biserică. Ele au fost primite în dar de la Eminența Sa Cardinalul Angelo Comastri, Vicarul General al Sanctității Sale pe lângă Cetatea Vaticanului.

Răspunsurile liturgice au fost oferite de Grupul vocal „Sfântul Ioan Hrisostom”, condus de domnul prof. Paul Krizner.

Înaltpreasfinția Sa a transmis tuturor credincioșilor prezenți, conducerii Spitalului ardelean, precum și bolnavilor de pe paturile de suferință, purtarea sa de grijă, rugându-i totodată pe Bunul Dumnezeu pentru toți cei care se ostenesc în cadrul acestei instituții medicale.

Părintele Vasile Cucu i-a mulțumit Înaltpreasfințitului Sale pentru popasul de suflet făcut în mijlocul celor aflați în suferință și pentru distincția oferită, asemenea și celorlalți părinți împreună-slujitori.

Hramul școlilor teologice arădene

Pomenirea Sfinților Trei Ierarhi Vasile cel Mare, Grigorie Teologul și Ioan Gură de Aur, a constituit și anul acesta prilej de sărbătoare pentru școlile teologice din eparhia Aradului, ca de altfel pentru toate școlile teologice din cuprinsul Patriarhiei Române.

Dumnezeiasca Liturghie a fost săvârșită de către Înaltpreasfințitul Părinte Dr. Timotei Sevcicu, Arhiepiscop al Aradului, în Catedrala Veche, fiind precedată de slujba Utreniei. Din soborul slujitorilor au făcut parte: Pr. prof. univ. dr. Cristinel Ioja, decanul Facultății de Teologie, Protos. lect. univ. dr. Iustin Popovici, consilier cultural, Pr. Pompiliu Gavra, directorul Seminarului Teologic din Arad, Arhid. Mircea Proteasa, consilier economic, Arhid. asist. univ. Dr. Tiberiu Ardelean, inspector eparhial, precum și ceilalți profesori ai facultății și seminarului.

Cuvântul de învățătură a fost rostit de către Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Timotei, care a evidențiat pe scurt biografia celor trei ierarhi, precum și principalele lor contribuții la teologia și viața Bisericii.

Răspunsurile liturgice au fost date de către studenții teologi și elevii seminariștilor conduși de prof. Ștefan-Adrian Bugyi.

După săvârșirea Sfintei Liturghii, Înaltpreasfinția Sa, înconjurat de soborul de preoți și diaconi, a săvârșit slujba de pomenire pentru ierarhii, dascălii, studenții și ostenitorii școlilor teologice arădene.

După finalul cuvântării Pr. prof. dr. Cristinel Ioja, decanul Facultății de Teologie a adresat cuvântul de mulțumire Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Timotei pentru purtarea de grijă și atenția deosebită acordate celor două școli de teologie din eparhia Aradului.

După aceasta, au urmat activitățile academice și artistice care s-au desfășurat în Aula Facultății de Teologie. La prezidiul manifestării s-au aflat: Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, Prof. univ. dr. Ramona Lile, rectorul Universității „Aurel Vlaicu” din Arad, Pr. prof. dr. Cristinel Ioja, decanul Facultății de Teologie din Arad și Pr. prof. Pompiliu Gavra, directorul Seminarului Teologic Ortodox din Arad.

Programul religios-cultural a continuat cu susținerea unei disertații prezentată de către Pr. prof. univ. Dr. Vasile Vlad, în care a evidențiat importanța sărbătorii celor Trei Ierarhi pentru școlile teologice. De asemenea, s-a evidențiat contextul social și cultural în care și-au desfășurat viața și activitatea cei trei mari Părinți ai Bisericii.

A urmat un scurt moment cultural-artistic susținut de către elevii Colegiu-

lui Național „Elena Ghiba Birta”, ai Seminarului și ai Facultății.

În cadrul aceleiași manifestări a fost lansat și Anuarul Facultății de Teologie, care cuprinde valoroase studii și contribuții științifice ale cadrelor didactice din Facultatea de Teologie ardeleană, precum și o cronică a evenimentelor care au avut loc în anul universitar 2018-2019.

AGENDA PREASFINȚITULUI PĂRINTE EMILIAN CRIȘANUL Slujire Arhierescă în Ajunul Bobotezei la Mănăstirea Hodoș-Bodrog

În Duminica dinaintea Bobotezului Domnului, 5 ianuarie 2020, Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului, s-a aflat în mijlocul obștii monahale și a pelerinilor veniți la Sfânta Mănăstire Hodoș-Bodrog pentru a participa la slujbele ce se săvârșesc în Ajunul praznicului Bobotezului Domnului.

Cu acest prilej, Preasfinția Sa a săvârșit Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie în biserica cu hramul „Pogorărea Sfântului Duh”, împreună cu un sobor de preoți și diaconi. Din sobor au făcut parte: Părintele Grigorie Timiș, starețul mănăstirii, Arhim. Nestor Iovan, Protos. Iustin Popovici, consilier cultural al Arhiepiscopiei Aradului, Protos. Nicolae Tang, lector universitar la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Arad și alți părinți slujitori.

În cuvântul de învățătură, Ierarhul a vorbit despre începutul Evangheliei după Marcu, evidențind că fiecare dintre cele patru evanghelii au câte un început și prezentând prologul fiecăreia. Textul de la Marcu pune în lumină persoana Sfântului Ioan Bobotezătorul, lucrarea sa curățitoare care anticipă lucrarea și activitatea Mântuitorului. Bobotezătorul de Ioan era un botez al curățirii și al pregătirii, chip al bobotezului creștin și a iertării adusă de Hristos. Mesajul Sfântului Ioan devine actual și pentru noi cei de astăzi îndemnându-ne la o viață curată, la o viață de comuniune cu semenii noștri. Legătura dintre Ioan Bobotezătorul și Mântuitorul devine model al legăturii noastre cu Biserica. Evanghelia de astăzi prefacează și pregătește marele praznic al Teofaniei, a mai arătat Preasfinția Sa.

După Sfânta Liturghie, în biserică s-a săvârșit slujba Vecerniei după care tot soborul slujitor și credincioșii, în frunte cu Preasfințitul Părinte Emilian, au ieșit în curtea mănăstirii unde s-a săvârșit Slujba Aghiasmei celei Mari, după rânduiala arătată în Tipic pentru această zi de ajun a Bobotezei. Preasfinția Sa, în cuvântul rostit după sfîntirea apei, le-a explicat credincioșilor puterea harică și tămăduitoare pe care această aghiasmă o are în viața tuturor.

La finalul acesteia, Preasfinția Sa a binecuvântat pe toți credincioșii cu apă sfințită, iar aceștia, în bună rânduială, și-au luat în vase Aghiasmă Mare pentru a o duce la casele lor și a sfinți cu ea toată casa și gospodăria.

Praznicul Bobotezului Domnului sârbătorit la Catedrala Veche din Arad

Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului s-a aflat în ziua praznicului Bobotezului Domnului în mijlocul clericalișilor și credincioșilor veniți în număr mare la Catedrala Veche din Arad. Cu acest prilej, Preasfinția Sa a săvârșit Sfânta Liturghie a Sfântului Vasile cel Mare, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi.

Din sobor au făcut parte: Pr. Teodor Pavel și Arhid. Mircea Proteasa, consilier eparhial, Pr. Flavius Petcuț, protopopul Aradului, Pr. paroh Traian

Micoroi, Pr. Prof. Ioan Tulcan, profesor universitar la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din Arad și Arhid. Georgehe Lehaci.

În cuvântul de învățătură, Preasfințitul Părinte Emilian, a vorbit credincioșilor prezenți despre Bobotezului și botezul nostru. Preasfinția Sa a mai vorbit și despre numirile date acestei sărbători de-a lungul timpului, și anume *Teofanie, Epifanie sau Dumnezeiasca Arătare, iar praznicul poartă și numele de Sărbătoarea Luminilor, după cuvintele troparului: „Cel ce Te-ai arătat Hristoase Dumnezeu și lumea ai luminat, mărire Tie”*. În această revelație sau descoperire Dumnezeu a fost înțeles ca Dumnezeu Treime și ca Dumnezeu iubirii. *Ca și creștini ortodocși, care am fost botezați, luminați și sfințiți, avem datoria de-a ne purta în Biserică ca oameni luminați de harul lui Dumnezeu*. De asemenea, Ierarhul a explicat credincioșilor semnificația Aghiasmei Mari și folosul ei în viața noastră creștinească și a tot ceea ce ne înconjoară.

După Sfânta Liturghie, Preasfinția Sa, înconjurat de soborul slujitor, a săvârșit slujba de sfințire a Apei celei Mari.

La final, sutele de credincioși prezenți, cu multă răbdare și în bună rânduială, au luat Aghiasmă Mare din vasele anume rânduite în curtea Catedralei Vechi.

Praznuirea Sfântului Ioan Bobotezătorul la Catedrala Veche din Arad

În ziua praznuirea a Soborului Sfântului Ioan Bobotezătorul, marți, 7 ianuarie 2020, Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului, a oficiat Sfânta Liturghie în biserica cu hramul „Nașterea Sfântului Ioan Bobotezătorul” a Parohiei Arad-Centrul, în fruntea unui sobor de preoți și diaconi.

Din sobor au făcut parte: Arhid. Mircea Proteasa, consilier eparhial, Pr. Flavius Petcuț, protopopul Aradului, Arhid. Tiberiu Ardelean, inspector eparhial, Pr. Paroh Traian-Ioan Micoroi, Pr. Ioan Tulcan, profesor la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Arad și Arhid. Georgehe Lehaci.

În cuvântul de învățătură, Ierarhul a vorbit despre viața și activitatea Sfântului Proroc Ioan Bobotezătorul. Totodată, Preasfinția Sa a arătat importanța praznicului acestei sărbători cu precădere în biserică puse sub ocrotirea Sfântului Ioan Bobotezătorul.

În cadrul sfintei slujbe multime de credincioși, tineri și vârstnici, s-au împărtășit cu Sfintele Taine.

Credincioșii prezenți au avut posibilitatea să se închine la o părticică din moaștele Sfântului Ioan Bobotezătorul, aflate în vistieria Catedralei Vechi, care au fost puse spre închinare.

La final, Preasfinția Sa i-a felicitat pe toți cei care poartă numele Sfântului Ioan și i-a invitat pe socele pe cei prezenți la sfânta slujbă, așezându-i ca într-un sobor/adunare al celor ce aduc cinstea cuvenită Sfântului Ioan Bobotezătorul și îl au ca și ocrotitor.

Slujire Arhierescă în biserica Parohiei Arad-Grădiște I

Duminica după Bobotez Domnului a însemnat pentru credincioșii Parohiei Arad-Grădiște I, un moment de reală bucurie duhovnicescă, deoarece în mijlocul credincioșilor a poposit Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului, care, în biserica cu hramul „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil” a săvârșit Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi.

Din sobor au făcut parte și Arhid. Mircea Proteasa, consilier economic și Pr. Flavius Petcuț, protopopul Aradului.
Continuare în pagina 6

Actualitate eparhială – Ianuarie 2020

Urmare din pagina 5

În cuvântul de învățătură, Ierarhul a vorbit despre cele trei ispitiri la care a fost supus Mântuitorul, ca o etapă premergătoare propovăduirii Sale, propovăduire care începe după întemnițarea Sfântului Ioan Botezătorul, prăznuit cu câteva zile în urmă. Scopul ieșirii la propovăduire a Domnului, este bine evidențiat de un verset din Evanghelia de astăzi, care este preluat dintr-o profetie a lui Isaia: „Poporul care stătea în întuneric a văzut lumină mare și celor ce ședeau în latura și în umbra morții lumină le-a răsărit”. Preașfinția Sa a vorbit și despre scoaterea lui Dumnezeu din spațiul public ca un paradox al societății de astăzi: „Creatorul alungat de creaturi”. La final Preașfințitul Părinte Emilian a remarcat dinamismul parohial, dar și faptul ca mulți tineri sunt implicați în activitatea culturală și liturgică.

Părintele Paroh Octavian-Mihai Blaj a mulțumit Preașfinției Sale pentru această vizită pastorală, dar și pentru aprecieri, rugându-l ca și pe viitor să poposească în mijlocul parohiei.

Slujire Arhierescă la Mănăstirea Arad-Gai

În Duminica a 29-a după Rusalii, 19 ianuarie 2020, Preașfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului a săvârșit Sfânta Liturghie în biserica nouă a Mănăstirii Arad-Gai, împreună cu un sobor de preoți și diaconi, în prezența obștii monahale de maici, condusă de maica stareță Ecaterina Joldes și a credincioșilor veniți pentru a participa la sfânta slujbă.

În cuvântul de învățătură rostit, Preașfinția Sa a vorbit credincioșilor prezenți despre pericopa evanghelică citită în cadrul Sfintei Liturghii, despre vindecarea celor zece leproși. Ierarhul i-a îndemnat pe credincioși la mulțumire și recunoștință față de Dumnezeu și de binefăcătorii lor. Adică lui Dumnezeu să-I mulțumim pentru darul vieții și pentru toate darurile primite. De asemenea, avem datoriată să le mulțumim părinților noștri, dascălilor, duhovnicilor, medicilor, precum și tuturor celor care ne-au ajutat în viață și au contribuit la formarea noastră intelectuală și duhovnicească.

La momentul rânduit, Preașfințitul Părinte Emilian i-a împărțit cu Sfintele Taine pe aceia care s-au pregătit, mare parte dintre aceștia fiind copiii.

Tot în cadrul slujbei, Preașfinția Sa a rostit o rugăciune pentru Părintele Dorel-Crăciun Moț de la Parohia Gurahonț, care în această duminică a fost înmormântat.

La final, Preașfinția Sa a transmis binecuvântarea Chiriarhului locului, a Înaltpreașfințitului Părinte Timotei, a mulțumit maicii starețe împreună cu obștea monahală și i-a binecuvântat pe credincioșii prezenți la sfânta slujbă, îndemnându-i pe toți să participe la Concertul caritabil ce va avea loc în data de 22 ianuarie, ora 18.30, în sala Palatului Cultural din Arad.

Binecuvântare arhierescă și răsplată în Catedrala Veche din Arad

În Duminica a 32-a după Rusalii, 26 ianuarie 2020, Preașfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului, a oficiat Sfânta Liturghie în biserica cu hramul „Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul” a Parohiei Arad-Centrul, în fruntea unui sobor de preoți și diaconi.

În cuvântul de învățătură, Ierarhul le-a explicat credincioșilor prezenți că este bine să adoptăm atitudinea lui Zahau Vameșul, adică să urcăm deasupra grînjilor și a păcatelor vieții pământești, pentru a privi spre „Lumina lumii”, care este Fiul Său: „Eu sunt Lumina lumii; cel ce îmi urmează Mie nu va umbla în întuneric, ci va avea lumina vieții” (Ioan 8, 12). De asemenea, Ierarhul a arătat că privirea dintr-un înălțime presupune: cunoaștere, bunătațe, smerenie, har, generozitate,

conștiință curată și dragoste, pe când privirea de sus înseamnă: mândrie, aroganță, ignoranță, dorință de stăpânire, egoism și dispreț față de semenii. Cel mai înalt loc spiritual dintr-o comunitate este biserica parohială în care trebuie să urcăm duhovnicește și să poposim, pentru ca Domnul Hristos să transfigureze întreaga noastră ființă pentru a ne menține noi și casa noastră, asemenea lui Zahau, a îndemnat Ierarhul.

În cadrul sfintei slujbe mulțime de credincioși, tineri și vârstnici, s-au împărțit cu Sfintele Taine.

La final, Preașfinția Sa a oferit din partea Centrului Eparhial daruri și diplome de participare tuturor profesorilor și copiilor care au urcat pe scena din sala Palatului Cultural și au cântat la Concertul festiv-caritabil organizat de Arhiepiscopia Aradului pentru reabilitarea Secției Pediatrie II a Spitalului Clinic Județean Arad.

ACTIVITĂȚI EDUCATIONALE ȘI SOCIALE

Sfințirea Apei în ziua de Bobotează la Mănăstirea Hodoș-Bodrog

În ziua de praznic a Botezului Domnului, luni, 6 ianuarie 2020, sute de credincioși din tot cuprinsul Banatului și-au îndreptat pașii spre străvechea mănăstire Hodoș-Bodrog pentru a participa la Sfânta Liturghie și la Slujba de sfințire a Aghiasmei celei Mari.

Și-n acest an credincioșii veniți în număr foarte mare au avut ocazia să participe, în ziua de praznic, la Sfânta Liturghie a Sfântului Vasile cel Mare săvârșită de soborul mănăstirii în biserica cu hramul „Pogorărea Sfântului Duh”. Din sobor au făcut parte Protos. Grigorie Timiș, starețul mănăstirii, Arhim. Nestor Iovan, Protos. Iustin Popovici, consilier cultural al Arhiepiscopiei Aradului, Protos. Nicolae Tang, lector universitar la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din Arad, Protos. Macarie Deleu, Ieromonah Veniamin Stan și Macarie Tepeș, Arhid. Gherasim Tompa și Ierod. Varlaam Frînca. Răspunsurile la strană au fost date de obștea mănăstirii.

În cuvântul de învățătură rostit la Sfânta Liturghie, Părintele Protos. Nicolae Tang a arătat că Botezul Domnului reprezintă începutul propovăduirii Mântuitorului. Totodată, prin propriul Său botez, Mântuitorul a rânduit în Biserică Taina Botezului. Viața noastră duhovnicească începe prin botez, așa cum lucrarea de mântuire a lumii a început prin Botezul lui Hristos.

După Sfânta Liturghie a avut loc ieșirea în procesiune la râul Mureș, așa cum s-a îndemnat la această mănăstire, cu binecuvântarea Înaltpreașfințitului Părinte Arhiepiscop Timotei, unde s-a săvârșit slujba Aghiasmei Mari.

După săvârșirea slujbei Aghiasmei Mari, Părintele Protos. Iustin Popovici a adresat credincioșilor un cuvânt de învățătură în care a arătat motivația pentru care se iese lângă Râul Mureș pentru a sfinți apa în ziua de Bobotează, rău ce se află în apropierea sfintei mănăstiri și pe lângă care în trecut istoric, de-o parte și de alta a lui se aflau mai multe mănăstiri. Pe de altă parte, însăși rânduilele tipicane îndeamnă preotul să săvârșească slujba în exteriorul bisericii, lângă un râu, fântână, izvor sau într-un loc frumos amenajat, unde se pregătesc și se împodobesc mai multe vase cu apă. Totodată, părintele a arătat beneficiile folosirii Aghiasmei Mari în viața creștinului, după cum reiese din rugăciunea ce se citește la sfințirea apei ca fiind „Izvor de nescricăciune, dar de sfințenie, dezlegare de păcate, vindecare de boli, diavolilor pietre, îndepărtarea puterilor celor potrivnice, plină de putere îngerească. Ca toți, cei ce se vor stropi și vor gusta dintr-însa, să o aibă spre curățirea sufletelor și a trupurilor, spre

vindecarea patimilor, spre sfințirea caselor și spre tot folosul de trebuință”.

În timpul troparului „În Iordan botezându-te...”, au fost eliberați trei porumbei, simbol pentru Sfânta Treime.

Apele râului Mureș au fost binecuvântate cu sfânta cruce de către unul dintre slujitorii. La final, credincioșii prezenți, într-o bună rânduială și cu multă răbdare, și-au luat Aghiasmă Mare pe care o păstrează la loc de cinste în casele lor și o folosesc la nevoie, după rânduiala Bisericii. Potrivit rânduilei bisericești Slujba Aghiasmei Mari se săvârșește atât în ajunul sărbătorii cât și în ziua Botezului Domnului.

Ierarhii arădeni au săvârșit slujbe de pomeneire pentru eroul național Mihai Eminescu

Miercuri, 15 ianuarie 2020, când se împlinesc 170 de ani de la nașterea poetului național Mihai Eminescu, după Sfânta Liturghie oficiată în Catedrala Arhiepiscopală din Arad, Înaltpreașfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, împreună cu un sobor de preoți și diaconi, din care a făcut parte și Arhid. Tiberiu Ardelean, inspector eparhial, a săvârșit o slujbă de pomeneire pentru poetul național Mihai Eminescu.

La finalul acesteia, Chiriarhul arăden a vorbit despre importanța comemorării a 170 de ani de la nașterea poetului național Mihai Eminescu pentru păstrarea continuă în conștiința poporului român a valorii personalității sale de geniu cu o contribuție exemplară la îmbogățirea limbii noastre literare, de asemenea, la dezvoltarea terminologiei științifice românești, ca om de cultură și știință, politolog de larg orizont, studiat și apreciat de cercetători și specialiști în materie. Ca unul mereu în căutarea adevărului s-a dovedit și cel al credinței, propunând împreună cu Ioan Slavici construirea unei catedrale ortodoxe în București. Ca cinstire a Maicii Domnului, poetul a compus și poezia Rugăciune, pe care, la finalul slujbei de pomeneire, au interpretat-o Ierarhul dimpreună cu toți cei prezenți.

În Catedrala Veche din Arad, Preașfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Aradului împreună cu Părinții consilieri eparhiali: Pr. Teodor Pavel și Arhid. Mircea Proteasa, Pr. Flavius Petcuț, Protopop al Aradului, Pr. Cristinel Ioja, decanul Facultății de Teologie Ortodoxă din Arad și Pr. Pompiliu Gavra, directorul Seminarului Teologic Ortodox din Arad, au săvârșit o slujbă de pomeneire pentru poetul național Mihai Eminescu și pentru toți oamenii de cultură ai poporului român, astăzi fiind și Ziua Culturii Naționale.

La această slujbă de pomeneire au fost prezenți și elevii Seminarului Teologic Ortodox din Arad, însoțiți de cadrele didactice de la această unitate de învățământ.

La final, Preașfințitul Părinte Emilian Crișanul a evocat personalitatea poetului național Mihai Eminescu, care în anul 1868 a poposit o lună în cetatea Aradului și a amintit pe corifeii culturii române, trecuți în veșnicia lui Dumnezeu.

De asemenea, ierarhul a făcut o prezentare a importanței Zilei Culturii Naționale.

Poetul Mihai Eminescu a trecut la cele veșnice în data de 15 iunie 1889, în București. Două zile mai târziu, Eminescu a fost înmormântat la umbra unui tei din cimitirul Bellu din Capitală. A fost ales post-mortem (28 octombrie 1948) membru al Academiei Române.

Depunere de jerbe și coroane de flori de Ziua Culturii Naționale

De Ziua Culturii Naționale au fost depuse jerbe și coroane de flori la monumentul lui Mihai Eminescu de pe strada Vârful cu dor, din fața Inspectoratu-

lui Județean de Poliție Arad. La eveniment au participat reprezentanții Inspectoratului de Poliție, ai Biroului de Presă al Inspectoratului, reprezentanții Arhiepiscopiei Aradului, reprezentanții Școlii „Astra” Vagoane etc.

Așa cum sublinia Prefaericul Părinte Patriarh Daniel, „Eminescu ne cheamă azi să iubim limba română, să o cunoaștem temeinic și să o cultivăm cu iubire și respect, ea fiind Patria spirituală a identității și demnității noastre naționale”. Prin lumina și strălucirea eminesciană în toate genurile literare se conturează profilul cultural și sufletesc al unui om de o complexitate, de o reflexivitate, de o profunzime și de o mare frumusețe sufletească. Pe drept cuvânt este numit de Tudor Arghezi „Sfântul Precurător al versului românesc”. Prin geniul său, prin intuiția filosofică și prin ethosul și opera sa, prin lumina și tăria iubirii care emană din ființa lui, însuși Mihai Eminescu a creat pentru posteritate un monument și un testament pentru eternitate.

Mihai Eminescu evocat la ora de Religie

Elevii Școlii Gimnaziale „Sabin Manuila” din Sămbătești, Județul Arad, au participat, cu prilejul Zilei Culturii Naționale, a zilei de naștere a poetului național Mihai Eminescu, la o frumoasă activitate în cadrul căreia a fost evocată personalitatea marelui poet național.

Cu acest prilej, elevii au urmărit un material din cadrul secvențelor TRINITAS – Mihai Eminescu, geniu al culturii naționale, prin care s-a evidențiat atașamentul, respectul și admirația lui Eminescu pentru Biserica neamului, pe care a văzut-o mereu prezentă în dezvoltarea culturii și identității naționale a poporului român.

Născut și crescut în spiritul creștin ortodox al unei familii evlavioase, care avea legături strânse cu Biserica și monahismul românesc, Mihai Eminescu a rămas, pentru toată viața, profund pătruns și inspirat de universul spiritual al locurilor natale botoșăneze, presărate cu mănăstiri și schituri de viață sfântă și cu tradiții populare de o mare frumusețe artistică.

Înfăptuitor al limbii române literare moderne, Eminescu a înțeles că alături de multe daruri moștenite de la înaintași în patrimoniul spiritual al neamului românesc, cel mai mare dar este limba națională în care ne exprimăm identitatea și comuniunea între generații, în care chemăm pe Dumnezeu în rugăciune, în care descriem frumusețile locurilor natale și ale sufletului românesc.

Cunoscând bine viața și istoria poporului român, precum și rolul Bisericii în dezvoltarea culturii și a limbii române, Mihai Eminescu a apărut adesea Biserica.

În continuarea activității, elevii Virciu Ianis, Semeniciu Paul, Ciudan Pavel și Buga Bianca, au recitat câteva poezii clasice ale poetului național.

„Prin această activitate, am urmărit să sădesc în conștiința elevilor rolul important pe care l-a avut Mihai Eminescu în formarea și dezvoltarea culturii românești, dar și legătura, devotamentul și respectul pe care Mihai Eminescu îl avea față de Biserică. Atunci când vorbim despre cultură, în mod necesar ne referim și la Biserică – ea fiind cea care a contribuit în mod decisiv la formarea și dezvoltarea culturii, prin intelectuali de seamă: preoți, episcopi, mari teologi și așa mai departe. De aceea, recunoscând toate aceste contribuții pe care le-a avut Biserica, Mihai Eminescu numește foarte frumos Biserica Ortodoxă, spunând despre ea că este „omăca spirituală a neamului românesc, care a născut unitatea limbii și unitatea etnică a poporului”.

Sinaxa monahală a Arhiepiscopiei Aradului

La Centrul Eparhial a avut loc joi, 16 ianuarie 2020, intrinirea sinaxei mona-

hale a Arhiepiscopiei Aradului. Sinaxa s-a bucurat de prezența Înaltpreașfințitului Părinte Arhiepiscop Timotei și a Preașfințitului Părinte Episcop Emilian Crișanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului. În cadrul sesiunii inaugurale, Înaltpreașfințitul Părinte Arhiepiscop Timotei a salutat prezența Părinților Protopopi din Arhiepiscopia Aradului la ședința sinaxei, evidențind dimensiunea practică de conlucrare dintre Protopopie și Mănăstiri spre soluționarea problemelor curente. Printre aceste probleme ar fi, în aprecierea pastorală a Înaltpreașfințitului Părinte Arhiepiscop Timotei, transformarea unor filii, care se depopulează într-un ritm vădit, în schituri, în viitorul apropiat. Programul sinaxei a continuat prin evidențierea dimensiunilor misionare a vieții monahale prin prezentarea de către Părinții stareți și Maicile starețe a unei sinteze a activităților liturgice, gospodărești, sociale și culturale ale mănăstirilor și schiturilor. Preașfințitul Părinte Episcop Emilian a apreciat activitatea social-filantropică, precum și activitatea în general a mănăstirilor transmisă și comunicată Centrului Eparhial. Dimensiunea culturală a sinaxei a fost reliefată prin citirea Mesajului Prefaericului Părinte Patriarh Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, la proclamarea Anului omagial și Comemorativ 2020. În continuare, a urmat prezentarea unei teme legate de tematica „Anul omagial al pastorației părinților și copilor”, prin referatul „Cășătorie și Monahism în teologia Sfântului Ioan Gură de Aur”, susținut de Arhim. Teofan Mada. Părintele Consilier Iustin Popovici și Preaonorății Părinți Protopopi Flavius Axente-Petcuț, Alexandru Bota, Adrian Zahă, și Nelu Mercea au participat la discuțiile din jurul temelor sinaxei monahale. Fiecare Părinte Protopop a evidențiat în parte particularitățile unor probleme administrative și pastorale din parohiile și filiele lor. La finalul sinaxei, Înaltpreașfințitul Părinte Arhiepiscop Timotei și Preașfințitul Părinte Episcop Emilian au mulțumit tuturor stareților și starețelor mănăstirilor și schiturilor din Eparhia Aradului pentru activitatea depusă în anul 2019, pentru prezența și conlucrarea în cadrul sinaxei monahale, dorindu-le împlinirea cu succes a tuturor activităților propuse pentru anul în curs 2020.

Arhiepiscopia Aradului are 9 Așezăminte monahale (Hodoș-Bodrog, Arad-Gai, Feredeu, Bodrogu-Vechi, Tâmand, Almaș, Roșia, Moneasa și Metocul Radna), în care viețuiesc 43 de monahi și monahii.

Lucrările Consiliului Eparhial al Arhiepiscopiei Aradului

În ziua de vineri, 17 ianuarie a.c., la reședința arhiepiscopală din Arad s-au desfășurat lucrările Consiliului eparhial al Arhiepiscopiei Aradului. La invitația Înaltpreașfințitului Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, la ședință a fost prezent Înaltpreașfințitul Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului, continuându-se astfel o tradiție existentă în Mitropolia Banatului.

De asemenea, alături de cei doi Înaltpreașfinți Părinți, la ședință a fost prezent și Preașfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului.

În cadrul ședinței Consiliului eparhial pe ordinea de zi a fost prezentarea și analizarea Rapoartelor asupra activității administrativ-bisericești, cultural-pastorale, economice, de asistență social-filantropică și de patrimoniu și construcții bisericești din eparhie, în anul 2019. Membrii Consiliului Eparhial, împreună cu membrii Permanenței Consiliului Eparhial și Părinții Protopopi au avut ca principal punct pe ordinea de zi audierea, analizarea și definirea Rapoartelor Generale ale Secțiilor administrației eparhiale, în vederea prezentării acestora spre ratificare Adunării Eparhiale.

Actualitate eparhială – Ianuarie 2020

Urmare din pagina 6

Astfel, părinții consilierii au prezentat Rapoartele generale privind activitatea desfășurată în anul 2019 în cadrul sectoarelor pe care le coordonează.

Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan în cuvântul său a apreciat în mod pozitiv toate activitățile desfășurate în anul precedent sub Arhiepiscopul și îndrumarea Chiriarhului locului și a accentuat importanța intensificării acțiunilor bisericesti în viața credincioșilor printr-o bună conlucrare între ostentorii Centrului Eparhial și preoțimea arădeană. Părintele Mitropolit a dat câteva îndrumări la problemele curente care intră în competența acestuia pentru deliberarea eparhială. Tot în acest context, Mitropolitul Banatului a amintit că în acest an 2020 va avea loc întâlnirea Internațională a Tinerilor Ortodocși (ITO) la Timișoara și a făcut apel la participarea tinerilor arădeni în număr mare pe tot parcursul manifestărilor.

În încheiere Înaltpreasfințitul Arhiepiscop Timotei a mulțumit Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Ioan pentru participarea la această ședință și pentru toată purtarea de grijă față de Eparhia Aradului, precum și tuturor membrilor Consiliului eparhial pentru contribuția adusă în ogorul Bisericii în anul trecut.

Ședința Adunării Eparhiale a Arhiepiscopiei Aradului

Sâmbătă, 18 ianuarie a.c., în sala festivă a Centrului Eparhial s-au desfășurat lucrările Adunării Eparhiale, organul deliberativ suprem pentru toate problemele administrative, culturale, social-filantropice, economice și patrimoniale ale eparhiei.

Lucrările au fost precedate, conform rânduielii statornicite, de slujba de Te Deum, oficiată de către Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, însoțit de un sobor de preoți și diaconi, în parohia „Sfânta Treime” la reședința arhiepiscopală, în prezența Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Timotei și a membrilor Adunării Eparhiale și Permanenței Consiliului Eparhial, la care au participat și reprezentanți ai autorităților centrale și locale, precum și ai unor instituții de cultură din Arad.

După aceasta, în cadrul comisiilor, după analizarea Rapoartelor Generale de activitate, au fost elaborate Proiectele de Hotărâri, după care s-au întrunit în sala festivă de la Centrul eparhial.

În cuvântul de la deschiderea lucrărilor, Înaltpreasfințitul Timotei, Arhiepiscopul Aradului, Președintele Adunării Eparhiale, după ce a salutat pe cei prezenți, a prezentat, într-o retrospectivă sintetică, cele mai importante realizări administrative, cultural-pastorale, sociale și economice ale eparhiei care au marcat anul omagial și comemorativ 2019, atât de important pentru Cetatea Aradului. De asemenea, s-au creionat câteva dintre coordonatele pe care se vor axa activitățile eparhiale din anul 2020, în lumina programului-cadru elaborat de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române pentru Anul omagial 2020, „An omagial al pastorației părinților și copiilor” și „An comemorativ al filantropilor ortodocși români”.

După citirea mesajelor îndătinute, de fișcă ascultare și conlucrare la întărirea vieții bisericesti, transmise din plenum Adunării Eparhiale, Întăistătorului Bisericii noastre, Prefăciturii Părinte Patriarh DANIEL și Înaltpreasfințitului IOAN, Mitropolitul Banatului și a Procesului Verbal al ultimei ședințe, au fost citite Proiectele de Hotărâri în plenum Adunării Eparhiale. Proiectele de hotărâri au fost aprobate în unanimitate, devenind astfel acte normative cu aplicabilitate în întreaga eparhie.

În cadrul ședinței a fost evidențiată atât de Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Timotei cât și de Preasfințitul Părinte Episcop Emilian realizarea unui proiect-program pentru sărbătorirea „Zilelor

Sfântului Sava Brancovici”, de la a căruia naștere se împlinesc 400 de ani, în orașul Ineu.

În încheiere Înaltpreasfințitul Arhiepiscop TIMOTEI a mulțumit tuturor membrilor Adunării Eparhiale pentru contribuția adusă bunei desfășurări a lucrărilor, cu îndemnul ca cele propuse să devină înfăptuire, spre folosul întregii eparhii.

Activități social-filantropice în Arhiepiscopia Aradului, în anul 2019

Lucrarea Bisericii Ortodoxe Române pe tărâm social filantropic și misionar se desfășoară sub imperativul scripturistice și patristice „Dăruind vei dobândi” și cuprinde pe toți fiii ei aflați în nevoi materiale și spirituale. La această lucrare, în cadrul Arhiepiscopiei Aradului, ne-am angajat clerici și credincioși împreună purtând atât cât avem puțină nevoie semenilor noștri bolnavi, săraci, tineri și vârstnici. Cu binecuvântarea și purtarea de grijă a Înaltpreasfințitului Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului și prin implicarea directă a P.S. Părinte Emilian Crișanul, Episcop Vicar, Sectorul Social-Filantropic al Arhiepiscopiei Aradului, s-a străduit și în anul 2019, ca activitatea preoților misionari din spitale, armată, penitenciar și azile de bătrâni, precum și activitatea de asistență socială în cuprinsul eparhiei să fie îndeplinită conform învățăturilor Mântuitorului Iisus Hristos dar și pe măsura așteptărilor beneficiarilor.

Activitățile social-filantropice din Arhiepiscopia Aradului s-au desfășurat astfel:

Activitatea misionară în spitale, unitate militară, penitenciar, centre pentru vârstnici a fost împlinită prin slujirea a 8 preoți și numeroși voluntari.

Activitatea social-filantropică desfășurată prin Centrul Eparhial și Cantina socială, Cabinetele medicale și Centrul de incluziune socială a însemnat ajutorarea persoanelor și familiilor vulnerabile social cu bani și produse în valoare de 494.031 lei.

Activitatea social-filantropică desfășurată prin parohii și mănăstiri. Au fost sprijinite material prin centre sociale, cantine sociale și colecte aproximativ 14.000 de persoane cu bani și produse în valoare de 630.000 lei.

Activitatea social-filantropică prin Asociații și ONG-uri pertenerce din Arhiepiscopia Aradului – s-au oferit servicii sociale, reparat și dotat unități medicale, sprijinit elevi și persoane cu probleme sociale cu produse, rechizite școlare și bani, aproximativ 300.000 lei.

Concursul Internațional „Mai aproape de Eminescu”, la Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” din Arad
În data de 18 ianuarie, Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” din Arad a îmbrăcat haine de sărbătoare cu ocazia desfășurării celei de-a XI-a ediții a Concursului Internațional „Mai aproape de Eminescu”. Evenimentul cultural a cuprins participanți din 10 județe și 4 țări: Republica Moldova, Italia, Spania și Turcia, fiecare participant având posibilitatea să aleagă unul din cele două ateliere: creație literară, coordonat de poetul arădean Cătălin Drăgan și altul de creație artistică-plastică, coordonat de artistul plastic internațional Hajnaloka Siska Szabo.

În deschiderea evenimentului, Prof. Adriana Ciucăș inițiativa și coordonarea proiectului, alături de Prof. Călin Teuca, au urât bun venit tuturor participanților evidențiind importanța marelui poet național care, prin gândirea sa magistrală, a unit într-un singur gând conștiința românilor de pretutindeni, așa după cum și Nicolae Iorga mărturisese despre Eminescu ca fiind „întruparea literară a conștiinței românești, una unică și nedespărțită”. Mai departe, plini de recunoștință și, totodată, marcați de

emoția acestui eveniment de o asemenea amploare, organizatorii au enunțat faptul că acest concurs a căpătat, pentru prima dată în cele zece ediții de până acum, o conotație internațională, prin participanții de seamă din cele patru țări mai sus-menționate. După cuvântul de bun venit al doamnei Director Monica Ienciu, dl. Inspector Școlar General – Marius Gândor și-a exprimat bucuria de a fi prezent în mijlocul participanților, urându-le mult succes.

Programul a continuat cu realizarea sarcinilor de lucru în cadrul celor două ateliere de creație, finalizându-se cu jurizarea lucrărilor.

Festivitatea de premiere a participanților a avut loc la Școala Gimnazială „Avram Iancu” din Arad, urmată de un scurt program artistic în cinstea marelui poet. În semn de admirație față de „poetul nepereche”, cum îl denumea George Călinescu, au fost recitate câteva strofe din poezia Luceafărul în limba spaniolă, italiană și, respectiv, turcă.

Concursul „Mai aproape de Eminescu” a adunat, în fiecare an, participanți din toate părțile țării, iubitori de cultură și frumos. Concursul se află înscris în CAEN 2020 la poz. 127 și a devenit o frumoasă tradiție a Școlii Gimnaziale „Mihai Eminescu” din Arad.

Acest proiect a fost realizat cu sprijinul următorilor parteneri: Școala Gimnazială „Avram Iancu”, Arad; Școala Gimnazială „Avon Cotruș”, Arad; Școala Gimnazială „Ștefan Bozian”, Ștețin, jud. Arad; Liceul Tehnologic Chisineu Cris, jud. Arad și Colegiul de Arte Sabin Drăgoi, Arad.

Tabără social-educativă pentru tinerii din Parohia Mândruloc

În perioada 17-20 ianuarie 2020, Parohia Ortodoxă Română Mândruloc, a organizat prin preotul paroh Bogdan Oneț o tabără social-educativă în localitatea Negreni, din jud. Cluj.

Această tabără a fost un dar bine meritat pentru 40 de tineri și copilași din parohie care în mod constant se implică și participă la activitățile catechetice ale parohiei dar și la alte activități culturale-artistice din localitate. Dintre activitățile desfășurate în tabăra amintim: drumețiile, vizitarea diferitelor obiective turistice din zonă, participare la cateheze și la activități cultural-artistice, toate acestea având ca scop promovarea valorilor sociale, morale și creștine în rândul tinerilor.

Această ieșire a fost organizată cu sprijinul credincioșilor și acordul conical al parohiei venit ca răspuns la îndemnul preotului paroh de a fi mai aproape de tinerii, copiii și părinții parohiei prin diferite evenimente organizate în acest an 2020, declarat în Patriarhia Română „Anul omagial al pastorației părinților și copiilor”.

Întăistătorul Eparhiei Aradului și-a sărbătorit ocrotitorul spiritual

Miercuri, 22 ianuarie 2020, clerul și credincioșii arădeni îi sărbătoresc pe Arhiepiscopul Aradului, pe Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Timotei al Aradului. Înaltpreasfințitul Sa și-a sărbătorit ocrotitorul spiritual în ziua de pomenire a Sfântului Ap. Timotei prin participarea la Sfânta Liturghie săvârșită în Catedrala Veche.

La finalul sfintei slujbe, Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului, împreună cu soborul de preoți și diaconi, a săvârșit un Te-Deum de mulțumire pentru toate beneficiile revărsate de Dumnezeu asupra Chiriarhului arădean. După acesta, Preasfințitul Sa a evocat prin cuvinte alese personalitatea Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Timotei.

La orele amiezii, în sala festivă a reședinței arhiepiscopale Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Timotei a fost înconjurat cu multă dragoste de oficialitățile centrale și locale, reprezentanții celorlalte culte istorice din municipiu, aflându-ne la jumătatea Săp-

tămâni de Rugăciune pentru Unitatea Creștină, reprezentanți ai școlilor din eparhie, ostentorii Centrului Eparhial, protopopii, preoții, monahii și monahile din Eparhia Aradului. În numele celor prezenți, a clericilor și credincioșilor arădeni, Părintele Prof. Cristinel Ioja, Decanul Facultății de Teologie Ortodoxă „Iliarion V. Felea” din Arad, prin cuvinte alese, a transmis Arhiepiscopului nostru cele de cuvânt, sănătate și zile îndelungate.

Chiriarhul a adresat celor prezenți un cuvânt de mulțumire și de binecuvântare.

Arhiepiscopia Aradului a organizat un concert caritabil pentru reabilitarea Secției de Pediatrie II din Arad

Arhiepiscopia Aradului a organizat miercuri, 22 ianuarie 2020, Concertul festiv-caritabil „Din dragoste pentru copii” la Palatul Cultural, cu scopul de a contribui la reabilitarea Secției de Pediatrie II a Spitalului Județean Arad.

Sute de arădeni au participat la manifestarea care s-a desfășurat sub auspiciul Zilei Unirii Principatelor Române, 24 ianuarie 1859.

Au fost prezenți la concert Înaltpreasfințitul Părinte Timotei și Episcopul vicar Emilian Crișanul. Evenimentul a debutat cu intonarea imnului național „Deșteaptă-te, române”.

Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul a mulțumit în final tuturor celor care s-au implicat în organizare.

Au urcat pe scenă: Grupul de copii „Românașii”, condus de Prof. Marius Lăscoiu, Corul de copii „Bobocul”, al Liceului de Artă „Sabin Drăgoi”, condus de Prof. Corina Teuca, Corul salitic „Sfântul Ioan Damaschin”, condus de Pr. Gabriel Streulea, Părintele Marius-Ciprian Pop, Orchestra „Rapsodia” Arad, condusă de maestrul Vasile Rus, maestrul Petrică Pașca (taragot), violonistul Cristian Duță, de la Opera Națională Română din Timișoara. Mulțumiri și celei care în cuvinte alese și pline de duh a prezentat acest spectacol, doamnei Nicoleta Pavel și Televiziunii Arad și mass mediei regionale și naționale care au făcut cunoscut evenimentul festiv-caritativ, organizat de Arhiepiscopia Aradului.

Concertul s-a încheiat cu tradiționala horă în timp ce Grupul psaltic „Sfântul Ioan Damaschin” împreună cu „Orchestra Rapsodia” au interpretat „Hora Unirii”.

Din donațiile celor prezenți s-a adunat suma de 34.774 lei și 40 Euro. Prin Asociația Filantropia a Arhiepiscopiei Aradului, banii vor fi folosiți la reabilitarea Secției de Pediatrie II a Spitalului Județean Arad.

Manifestarea face parte din activitățile dedicate de Arhiepiscopia Aradului „Anului omagial al pastorației părinților și copiilor” și „Anului comemorativ al filantropilor ortodocși români”.

Unirea Mică sărbătorită la Seminarul Teologic Ortodox din Arad

În data de 23 ianuarie 2020 Seminarul Teologic Ortodox Arad a sărbătorit Unirea Principatelor române sau Unirea mică, prin săvârșirea unei slujbe de Teudeum de către Pr. Prof. Pompiliu Gavra, directorul Seminarului Teologic Ortodox Arad și de către Pr. Prof. Codin Șimonca-Oprîța, duhovnicul seminarului arădean.

După încheierea slujbei Pr. Prof. Pompiliu Gavra a rostit un cuvânt de învățătură despre rolul pe care l-a avut unirea românilor, în viețile tinerilor care până în acel moment a învățat sub stăpânire maghiară.

După aceasta părinții profesori, domnii profesori, împreună cu elevii au întins hora unirii pe holul Seminarului!

Mica Unire sărbătorită la Școala Gimnazială Grăniceri

Anul acesta se împlinesc 161 de ani de când domnitorul Alexandru Ioan

Cuza a unit, la 24 ianuarie 1859, cele două principate: Muntenia și Moldova, sub același nume: România.

Cu acest prilej în Școala Gimnazială Grăniceri și structura Siciălu, au avut loc mai multe manifestări dedicate sărbătorii Micii Uniri și punerii bazei statului modern. În prima parte, au fost expuse în holul principal al școlii colaje cu personalitatea marilor oameni politici din acea vreme, ca de exemplu Mihail Kogălniceanu, și domnitorul Alexandru Ioan Cuza, făcute de elevii claselor primare, coordonați de doamnele profesor pentru învățământ primar Ligia Vidican și Doina Vujdeu, Alina Rodica Bonca și Marcela Rus.

Elevii claselor, a II-a și a IV-a, coordonați de doamna prof. pt. inv. primar Ligia Vidican, au interpretat o piesă de teatru despre alegerea și numirea domnitorului care avea să modernizeze cele două principate. Printre personaje l-am recunoscut pe moș Ion Roată, boierii divanului ad hoc și pe domnitorul Cuza. La finalul primei părți a activității, elevii împreună cu dascălii instituției noastre s-au prins în horă ca o reamintire a momentelor de bucurie din iama anului 1859.

În a doua parte a acestui program, domnul director prof. drd. Paul Krizner, le-a prezentat câteva aspecte din viața domnitorului Alexandru Ioan Cuza și raportul acestuia cu Biserica Ortodoxă, urmând vizionarea filmului documentar: „Zbuciumatul destin al lui Cuza Vodă”, la care au participat cadrele didactice și elevii ciclului gimnazial al școlii noastre.

La final domnul director a mulțumit tuturor celor implicați în această activitate „ce ne amintesc și în urmă cu 161 de ani românii s-au unit sub același șerpent, având același domnitor: pe Cuza Vodă, a cărui destin zbuciumat și l-a asumat, dând țării un chip nou, chiar dacă a trebuit să ia drumul exilului.”

Ziua Unirii Principatelor Române sărbătorită de arădeni

Vineri, 24 ianuarie 2020, cu prilejul împlinirii a 161 de ani de la Unirea Principatelor Române (24 ianuarie 1859), sute de arădeni au sărbătorit Unirea Principatelor, în fața Palatului Administrativ din Arad.

La aceste manifestări comemorative, alături de oficialitățile locale și centrale, reprezentanți ai armatei, ai instituțiilor arădene locale și a numeroși cetățeni, a participat Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, care a oficiat o slujbă religioasă și a rostit o alocuțiune dedicată acestei zile.

Înainte de aceasta, Chiriarhul arădean, a oficiat slujba de Te Deum de mulțumire adusă lui Dumnezeu, în Catedrala Arhiepiscopală, în fața unui sobor de preoți și diaconi și a rostit o alocuțiune în care a subliniat importanța acestei zile naționale pentru istoria și viața poporului nostru român, amintind contribuția semnificativă adusă de Biserica Ortodoxă Română pentru realizarea acestui act. În cadrul Sfintei Liturghii, care a precedat slujba de Te Deum, au fost pomeniți făuritorii Unirii Principatelor Române. Clopotele bisericilor arădene au sunat timp de un minut, în memoria celor care au contribuit la realizarea Unirii Principatelor.

Despre semnificația istorică a zilei, în fața Palatului Administrativ, au vorbit domnul profesor universitar Sorin Bulboacă, Managerul Complexului Muzeal Arad. Domnul Prefect al Județului Arad, Gheorghe Stoian, a dat citire mesajului Primului ministru al României, domnul Ludovic Orban, cu ocazia Unirii Principatelor Române.

A urmat un moment artistic susținut de Ansamblul „Cununița” din Sântana, aflat sub egida Universității de Vest „Vasile Goldiș” Arad, împreună cu soliștii vocali Gabriel Bărsăuan, Mara Mihalea, Diana Selagea și Adrian Petcu, cei care au interpretat cântece patriotice despre unire.

Itinerar chiriarhal al Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Dr. Timotei Seviciu, Ianuarie 2020

Miercuri, 1 ianuarie – A oficiat slujba la trecerea dintre ani la Catedrală, rostind un cuvânt de învățătură în care a făcut referire la rugăciunile rostite în cadrul slujbei. A săvârșit Sfânta Liturghie la Catedrală, predica a fost pusă sub titlul „Înoirea făpturii” (Col. 2; Luca 2). Chiriarhal arădean a arătat faptul că anul 2020 este proclamat drept *Anul omagial al Pastorației Părinților și Copiilor*, urmându-se în acest sens evidențierea reperelor biblice și patristice privitoare la pastorația părinților și copiilor, precum și sublinierea rolului educației creștine în societatea contemporană și *Anul Comemorativ al Filantropilor Ortodocși Români*, în Patriarhia Română.

Duminică, 5 ianuarie – A săvârșit Sfânta Liturghie la Catedrală, predica a fost pusă sub titlul „Calea adevăratei vieți” (2 Tim. 4; Mc. 1; In. 14, 6).

Luni, 6 ianuarie – A săvârșit Sfânta Liturghie la Catedrală, predica a fost pusă sub titlul „Glasul Domnului” (Tit. 2-3; Mt. 3). A săvârșit slujba de sfințire a Apei celei mari.

Marti, 7 ianuarie – A participat la Sfânta Liturghie la Catedrală. Tot în această zi a participat la Sfânta Liturghie săvârșită cu ocazia Crăciunului la Parohia Ortodoxă Sărbă, Arad-Centrul.

Miercuri, 8 ianuarie – A participat la raportul de evaluare a activității Inspectoratului de Jandarmi Arad, unde a rostit o alocuțiune. A prezidat ședința Permanenței Consiliului eparhial.

Duminică, 12 ianuarie – A săvârșit Sfânta Liturghie la Catedrală. Predica a avut ca temă „Darurile Sfințelor Sărbători” (Efes. 4; Matei 4).

Luni, 14 ianuarie – A prezidat ședința Permanenței Consiliului eparhial.

Miercuri, 15 ianuarie – A săvârșit o slujbă de pomenire la Catedrală pentru poetul național Mihai Eminescu la împlinirea a 170 de ani de la naștere.

Joi, 16 ianuarie – A prezidat ședința Sinaxei monahale a Arhiepiscopiei Aradului.

Vineri, 17 ianuarie – A prezidat ședința Consiliului Eparhial a Arhiepiscopiei Aradului.

Sâmbătă, 18 ianuarie – A prezidat ședința Adunării Eparhiale a Arhiepiscopiei Aradului.

Duminică, 19 ianuarie – A participat la Sfânta Liturghie în biserică parohială de la Gurahonț, predica fiind pusă sub titlul „Îndem spre mulțumire” (Col. 1; Lc. 17). A oficiat slujba de înmormântare a părintelui iconom-stavrofor Crăciun-Dorel Moț, fost paroh timp de trei decenii la Parohia Gurahonț.

Marti, 21 ianuarie – A săvârșit Sfânta Liturghie la Paracelisul Facultății de Teologie din Arad, predica a fost pusă sub titlul „Mărturisire ortodoxă” adică despre învățătura Sfântului Maxim Mărturisitorul în contextul controversei vremii sale pentru întărirea credinței.

Miercuri, 22 ianuarie – Chiriarhal a sărbătorit ocrotitorul spiritual în ziua de pomenire a Sfântului Apostol Timotei, participând la Sfânta Liturghie și Tedeum săvârșită la Catedrala istorică. La reședința arhiepiscopală, a avut loc recepția tradițională, Chiriarhal robind cuvântul festiv. În seara zilei a participat la concertul festiv-caritabil „Din dragoste pentru copii” organizat de Arhiepiscopia Aradului.

Vineri, 24 ianuarie – A participat la festivitățile organizate de Prefectura Județului Arad, la Ziua Unirii Principatelor Române, oficiind slujba de Tedeum și ținând o alocuțiune. Tot în această zi a oficiat slujba de Te Deum în Catedrală.

Sâmbătă, 25 ianuarie – A săvârșit Sfânta Liturghie în biserică cu hramul „Sfinții Apostoli Petru și Pavel”, a Parohiei Ortodoxe Sărbă Arad-Centrul, la invitația Preasfințitului Luchian Pantelici, Episcop al Ungariei și administrator al Episcopiei Ortodoxe Sărbă Timișoarei și a comunității credincioșilor ortodocși sârbi din Parohia Arad-Centrul.

Duminică, 26 ianuarie – A săvârșit Sfânta Liturghie la Biserica de lemn din incinta Spitalului Clinic Județean de Urgență – Arad. Predica a fost pusă sub

titlul „Simțământul cercetării divine” (1 Tim. 4, Lc. 19). În cadrul slujbei, Părintele Vasile Cucu, secretar eparhial și slujitor în această biserică din incinta spitalului, a fost hirotesit întru iconom-stavrofor.

Miercuri, 29 ianuarie – A prezidat ședința Permanenței Consiliului eparhial.

Joi, 30 ianuarie – A săvârșit Sfânta Liturghie în Catedrala istorică și a predicat despre contextul istoric și cultural în care au trăit acești mari teologi, Chiriarhal evidențind pe scurt biografia celor trei ierarhi, precum și principalele lor contribuții la teologia și viața Bisericii.

Vineri, 31 ianuarie – A participat în Sala Ferdinand a Primăriei Municipiului Arad, la decernarea titlului de Doctor Honoris Causa, Rev. Dr. Donato Oglari, Arhiabate Ordinar al Abației Montecassino din Italia, conferit de Universitatea de Vest „Vasile Goldiș”. În aceeași zi, Excelența Sa, Rev. Dr. Donato Oglari, împreună cu delegația însoțitoare, a fost primit în vizită la Reședința arhiepiscopală din Arad, de către Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Timotei.

Pr. Dr. Vasile Cucu
Secretar eparhial

Actualitate eparhială – Ianuarie 2020

Urmare din pagina 7

Ceremonia s-a încheiat prin Hora Unirii, cântecul simbol al sărbătorii de astăzi, înfăptuindu-se în Parohia Române.

Evenimentul a fost organizat de Instituția Prefectului – Județului Arad, Primăria Municipiului Arad, Consiliul Județean Arad, Centrul Municipal de Cultură, Biblioteca Județeană „A.D. Xenopol”, Complexul Muzeal Arad, în colaborare cu Arhiepiscopia Aradului și structurile județene ale M.A.I și M.A.P.N.

Mica Unire pe gheață, o tradiție în Parohia Ortodoxă Aradul Nou

În biserică Parohiei Ortodoxe Aradul Nou a avut loc vineri o slujbă de Te Deum cu prilejul împlinirii în 24 ianuarie a 161 de ani de la Unirea Principatelor Române. Slujba a fost oficiată de un sobor de preoți condus de părintele paroh Teodor Faur.

După această slujbă, în după amiaza zilei, a devenit deja o tradiție susținută de preoții parohiei, ca de Ziua Micii Uniri din 24 ianuarie, copiii din Corul „Sfințitorii” al Parohiei, să serbeze, pentru al cincilea an consecutiv, într-un mod inedit, acest eveniment. Alături de aceștia, prin purtarea de grijă a părintelui Liviu Pamfiloiu, s-au aflat anul acesta și copiii din Corul „Îngerășii” al Parohiei Ortodoxe Caporal Alexa.

Copiii au avut bucuria ca să se întâlnească și de această dată pe Patinoarul din Arad pentru a participa la ora de cateheză istorico-patriotică, totul pe fondul promovării sănătății prin mișcare. „Rațele soarelui ne-au înveselit, drapelul țării ne-a făcut să ne simțim mândri, hora unirii cântată și jucată de noi a îndemnat pe toți cei prezenți pe patinoar să cugete mai mult asupra evenimentului național, patinele au alunecat ușor, ciocolata caldă ne-a încălzit, mirosul de comulețe dulci ne-a întărit, jocul și voia bună ne-au umplut sufletul de bucurie, astfel încât toți am mulțumit lui Dumnezeu pentru min-

unata țară în care ne-am născut!” – menționează părintele Gabriel Mariș – organizatorul evenimentului.

Copii au recapitulat esența acestei zile importante: Unirea Principatelor Române, cunoscută ca Mica Unire, a avut loc la jumătatea secolului al XIX-lea prin unirea statelor Moldova și Țara Românească sub numele Principatelor Unite ale Moldovei și Țării Românești. Unirea a fost legată de personalitatea lui Alexandru Ioan Cuza și de alegerea sa ca domnitor al ambelor principate la 5 ianuarie 1859 în Moldova și la 24 ianuarie 1859 în Țara Românească.

„Mica Unire pe gheață” este o activitate a Asociației Ortodoxe Sf. Mare Mc. Gheorghe – Aradul Nou, fiind susținută de Parohia Ortodoxă Aradul Nou și, prin purtarea de grijă a Dl. Bogdan Boca consilier local, Primăria Arad.

Sfântul Ierarh Grigorie Teologul, ocrotitorul Parohiei Șeitin

Sâmbătă, 25 ianuarie 2020, credincioșii din Parohia Șeitin, Protopopiatul Arad și-au sărbătorit ocrotitorul spiritual, pe Sfântul Ierarh Grigorie Teologul, arhiepiscopul Constantinopolului.

Ziua de prăznuire a început din ajun, prin săvârșirea Slujbei de priveghere, urmată a doua zi prin slujba Sfintei Liturghii. Ziua de pomenire a sfântului a fost înconunată prin săvârșirea Slujbei Vecernice de către un numeros sobor de preoți, condus de către Preacuviosul Părinte Iustin Popovici, consilier cultural al Arhiepiscopiei Aradului, delegatul Înaltpreasfințitului Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, pentru acest eveniment deosebit din viața comunității parohiale.

În cuvântul de învățătură, Părintele Iustin Popovici a vorbit despre viața și opera Sfântului Grigorie Teologul, amintind aici: Cele cinci cuvântări teologice, Cuvântările panegirice, Necroloagele, Poezele și Scrisorile sale, unele scrise pentru a combate învățătura ereti-

ților din vremea sa, iar altele pentru apărarea dreptei credințe.

Răspunsurile liturgice au fost date de Corul mixt al parohiei, format din tineri și cadre didactice din parohie.

La sfânta slujbă au participat și oficialitățile locale și județene.

La final părintele paroh Mirel Lazăr a mulțumit părintelui consilier pentru împreună slujire și pentru cuvântul de învățătură adresat credincioșilor, precum și tuturor preoților și credincioșilor prezenți.

Rev. Dr. Donato Oglari, Arhiabate Ordinar al Abației Montecassino din Italia, Doctor Honoris Causa al UVVG Arad

Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” din Arad a acordat vineri, 31 ianuarie 2020, Rev. Dr. Donato Oglari, Arhiabate Ordinar al Abației Montecassino din Italia, titlul de Doctor Honoris Causa.

Ceremonia s-a desfășurat în prezența ierarhilor arădeni, a Înaltpreasfințitului Părinte Dr. Timotei Seviciu, Arhiepiscopul Aradului, a Preasfințitului Părinte Dr. Emilian Crișanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului, a domnului primar din Cassino, Italia, a oficialităților locale, a numeroși profesori și oameni de cultură din țară și din străinătate, în Sala Ferdinand a Primăriei Municipiului Arad.

Distincția a fost acordată Excelenței Sale, Dr. Donato Oglari pentru bogata activitate științifică pe aspecte legate de istoria și evoluția Ordinului Sfântului Benedict, pentru merite deosebite în activitatea ecleziastică, cât și pentru activitatea practică de administrație monahală în calitate sa de Arhiabate al Abației Montecassino, ca cel de-al 192-lea stareț al acestei mănăstiri. Nu în ultimul rând, după cum reiese din cuvântul Rectorului UVVG, a doamnei Prof. Univ. Dr. Coralia-Adina Cotoraci, meritul Excelenței Sale este de a face

legătura între două instituții ale mediului universitar, respectiv Universitățile Studiilor de Cassino și de Lazio Meridionale și Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” din Arad.

Evenimentul se înscrie în strategia de internaționalizare a Universității de Vest „Vasile Goldiș” din Arad și a fost inițiat de către comunitatea Alumni Italia a UVVG Arad prin reprezentantul oficial al UVVG în Italia, Dr. Galasso Gennaro un promotor activ în Italia al universității arădene. Aceasta este prima acțiune organizată de către Alumni UVVG Italia și face parte din ciclul de evenimente planificate pentru acest an dedicate împlinirii a 30 de ani de învățământ superior privat în Arad.

În aceeași zi, Excelența Sa, Rev. Dr. Donato Oglari, împreună cu delegația însoțitoare, a fost primit în vizită la Reședința arhiepiscopală din Arad, de către Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Timotei.

Atât în cuvântul de la festivitate, cât și în cel de la vizita la Reședința eparhială, Chiriarhal arădean a dezvoltat următoarele: a mulțumit conducerii UVVG pentru includerea Arhiepiscopiei Aradului în programul încomitat pentru vizita Arhiabatului Donato Oglari și a primarului orașului Cassino, Italia, cu menținerea legăturilor dintre cele două orașe ca fiind istorică, știind că țările și popoarele noastre, română și italiană, fac parte din familiile de limbă latină, aparținând fostului Imperiu Roman în care partea de Răsărit și Apus erau într-o unitate ce asigura civilizația Europei prin pacea romană. Astfel, pe lângă planul general, Biserica, în special, cu sfinții din rândurile străromânilor, a contribuit la acest pact, prin circulația între zonele respective, edificatoare în toată împărăția amintită; regulile de viață monahală ale Sfântului Vasile cel Mare, influențând pe cele următoare, ca și cele ale Sfântului Benedict de Nursia, patronul spiritual al Mănăstirii Monte-

cassino, reprezentată aici prin majoritatea celor de față. Lucrările teologice ale Excelenței Sale stăruie pe problemele cheie ale dialogului ortodox – romano-catolic, între care, cu prioritate, aceea a raportului dintre harul lui Dumnezeu și liberul arbitru omensc. Numele însuși a părintelui Donato, amintește ceea ce înseamnă dar și dăruire, în scopul înalt al realizării binelui în lume. Cîmul monahal în Ortodoxie și Catholicism trebuie să lucreze potrivit darului consacrat vieții, în continuare obținere a meritelor de până acum și pe viitor. Aportul tineretului studios, în acest cadru, este benefic iar universitățile în colaborarea lor au datorita de a-l susține. Climatul arădean este favorabil ecumenismului ce respectă fidelitatea confesională, cetățenii, înțelegând credincioșii, de diferite religii și etnii, trăind în bună înțelegere spre un trai decent și în progres. Momentul de față e doveditor în această privință urmând Săptămânii de rugăciune pentru unitatea creștinilor, precum și sărbătorii Sfinților Trei Ierarhi, ca dascăli ai lumii pentru doctrina creștină și exemple pentru viața morală. La nivelul clerului, în Biserica Ortodoxă din vremea noastră, ca și în trecut, cei doritori au studiat în plus și la școli catolice sau ortodoxe din țări prietene, păstrând relații apreciate printr-unii de aceste. Pentru toată munca depusă în sensul arătat, se cuvin felicitări celui laureat, cu urări alese în rugăciuni, spre binecuvântare cerească. La final, Chiriarhal arădean i-a mulțumit înaltului oaspete pentru această cordială vizită.

CERCURI MISIONARE

În luna *ianuarie* au avut loc Cercuri pastoral-misionare în următoarele parohii arădene:

- Protopopiatul Sebiș: *Avram Iancu (mai multe detalii se află pe pagina WEB a Arhiepiscopiei Aradului: www.arhiepiscopiaaradului.ro).*

Comitetul de redacție:

Înaltpreasfințitul Arhiepiscop Dr. TIMOTEI SEVICIU – președinte;

Preasfințitul Părinte Dr. EMLIAN CRIȘANUL, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului – vicepreședinte

Protos. Dr. Iustin Popovici, consilier cultural, redactor responsabil; Arhim. Dr. Teofan Mada, vicar administrativ; Pr. Dr. Vasile Cucu, secretar eparhial – membri
Editura: Arhiepiscopia Aradului, Arad, 310084, Str. Episcopiei nr. 60-62, Tel.: 0257-281856 ISSN 1220 – 8531, ISSN-L 1220 – 8531 Tehnoredactare: Daniel Albu
Articolele pentru Revista Biserica și Școala se trimit pe următoarea adresă de e-mail: bisericasiscoala1877@gmail.com

PREȚ 3 LEI